

ZLATÁ EDÍCIA

ARŠ

časopis PF PU
v Prešove
číslo 6-7
marec 2009

"A ja taká dzivočka!"

Bakalárčekovia

Hymna PF

KOMAJOTA

IVAN TÁSLER

Ľuboš Michel

ŠEFČÍK:
"Zbíjal
som
palety."

EMIL
alebo
O VÝCHOVE

DEKAN: "Chutilo to ako blen."

O hubách a lúčnych kvietkoch

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

oslavuje v tomto roku **zlaté výročie - 60 rokov**
od svojho založenia.

*Krásny je čas jubilejný -
nevšedný i čarodejný!
Študentská tá naša chasa
usmieva sa, povznáša sa
a slávnostné slovo, ver,
každý deň je na odber!*

*Slubujeme v tento čas:
60-tka zmení nás!
Túžime byť našej škole,
užitoční, ola hou...
... ako správni učitelia
s atmosférou tvorivou.*

*Už len jeden veršík dáme:
Nech sa v škole dobre máme,
nech fakulta rozkvitá...
A tí ľudia, čo tu učia,
Čo nás sem-tam možno mučia:
Vďaka nim sme elita!*

Foto mad

doc. PhDr. Milan Portik, PhD.
2003 - súčasnosť

„S Pedagogickou fakultou sa mi spája
značná časť profesionálneho života.“

prof. PhDr. Milan Turek, CSc.
1997 - 2003

doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc.
1991 - 1994

„Funkcia dekana Pedagogickej fakulty
mi dala možnosť spoznať skutočný roz-
mer slova učiteľ.“

doc. RNDr. Rudolf Novodomec, CSc.
1994 - 1996

„Na Pedagogickej fakulte som prežil
krásnych tridsať rokov vo výbornom
kolektíve.“

prof. RNDr. Ján Košťálik, DrSc.
1990 - 1991

1949 – 2009

obsah

INFOÁR

Erasmus Day 4
Vianočný koncert 5
Ako som si zaplesal 5
Deň dekana 6-8
Imatrikulácia 9
Quo vadis... 10
Čo je (ne)aktuálne? 11
Spondeo et policeor 12
Emil alebo O výchove 14
Rozprávkové dopoludnie 14-15
Vianočný volejbal 16
Moja prvá konferencia 16-17
Deň otvorených dverí 18
Špeciálna katedrovica 18

13 RUBRIKA NA 13. STRANE

O hubách, lúčnych kvietkoch
a rozprávkach 13

BEZ BRNENIA

„V dôchodku si s manželkou obujeme
túlavé topánky...“ 19-25

TAKÍ SME (NE)BOLI 22-23

HRACIA SKRINKA

Hymnus 26

ANKETIE

Ste dekanom... 27

KATAPULT

Tvorba učiteľov 28-29

EXTRAKALIBER 30-42

Valentín Šefčík: „Zbijal som palety.“
Slavomír Krafčák: „Hľadá peknú ženu...“
Ivan Tásler: „Aj teraz je to boj.“
Petr Kolář: „Kritiku neuznávam!“
KOMAJOTA
Ľuboš Michel – zásadový štyridsiatnik
Igor Liba – romantik

THE FLYING DUDE 43-44

JARMOK 45

RECEPTOÁR 46

ARTUŠUMENIE 47

Spomienky

ARTUŠ – časopis Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity
v Prešove, Ul. 17. novembra 15, 081 16 Prešov.
Email: artus@unipo.sk. Číslo 6-7, marec 2009.
Redakčná rada: M. Andričková, T. Bilančíková, M. Balík, M.
Dzurilla, V. Fedorko, P. Gönci, Z. Juhošová, M. Klimovič, H.
Kochová, K. Rábiková, A. Sokolová.
Výtvarná spolupráca: T. Bilančíková, V. Hriňová.
Šéfredaktori: R. Rusňák./Sadzba: H. Kochová.
Tlač: Grafotlač, Prešov. Formát A4. Náklad 1000 ks.
Titulná strana: M. Dzurilla.
Výtvarný návrh názvu ARTUŠ: L. Gliganičová.
Kreslené postavy: T. Bilančíková
ISBN 978-80-8068-959-9

hlásnik

Dieťa... Najvzácnejší
dar. Dar povýšený
nad zlato a striebro...
Dar, ktorý opatrujú
rodičia. Dar, o ktorý
sa treba nežne, úpen-
livo a s láskou starať.
Dar, ktorý treba chrániť
a pestovať. Dar, ktorý
objavuje, spoznáva,
experimentuje a chce
byť rešpektovaný. Dar,
ktorý máme možnosť
vychovávať a vzdelávať. Dar, ktorý nieisto v sprie-
vode rodičov meria svoje krôčiky do materskej školy.
Prvej inštitúcie, kde spoznáva, čo doteraz nepoznalo.
Koľko tajomných prekvapení ho tu čaká... Koľko
učiteľiek sa bude nad ním, nad tým lupienkom krásy
a múdrosti, skláňať...

Pýta(l) sa niekto malého škôlkarika, či sa mu páči(l)
doterajší obsah Programu výchovy a vzdelávania,
ktorý sa ho bytostne dotýka? A ešte ani ten vzácny
dar netuší, že od 1. septembra 2009 ho čaká eduká-
cia podľa *Štátneho programu vzdelávania ISCED*
0 pre materské školy. No, tušiť a hlavne dôstojne
ho pochopiť, pripraviť sa na jeho realizáciu, tvorbu
školských programov, ale predovšetkým na aktívnu,
činnorodú prácu s darom, dieťaťom, by mali hlavne
naše vzácne, tvorivo zmyšľajúce pani učiteľky,
pedagógovia a študenti.

Práca podľa nového *Štátneho programu*
vzdelávania ISCED 0 bude neľahká, no zaujímavá
a obohacujúca. Nad koncepciou obsahu edukačného
programu Dieťa a svet v kontexte súčasných
európskych trendov pracovalo šesť profesionálne
orientovaných expertiek na predškolskú vedu, štyri
z nich boli z Prešova a dve z Bratislavy. Tri autorky
sú z Prešovskej univerzity, Pedagogickej fakulty, a
svojou záslužnou prácou sa podieľali na vypracovaní
najvyššieho štátneho dokumentu. Pre našu univerzitu
je to ojedinelá a dôstojná reprezentácia. Hlásnik to
teraz dáva do povedomia širokej verejnosti. Kto ešte
nepozná program, nech pilne študuje. Nech sa každý
z nás zalúži o to, aby náš dar bol kvalitne pripravený
na život. S láskou v srdci to dokážeme.

Želám všetkým čitateľom Artuša do nasledujúceho
obdobia múdry, inšpirujúci a tvorivý nepokoj.

doc. PhDr. Mária Podhájecká, PhD.

Euroenglish was used

Foto mad

Krásne teplé počasie (netypické pre toto ročné obdobie), výborný organizačný tím, ako aj zdarný priebeh podujatia. To všetko a množstvo iného sprevádzalo jedenásty a dvanásty november práve bežiacieho akademického roka, ktorý sa nepochybne zapíše do histórie Prešovskej univerzity, ako aj samotnej Pedagogickej fakulty veľkými písmenami – a to v mnohých jazykoch. Dôvod tohto úkonu je veľmi prostý. Dostalo sa nám totiž veľkej cti byť v spomínaných dňoch organizátorom akcie pod názvom **Erasmus International Days**, ktorú finančne zastrešovala Slovenská sporiteľňa, a. s.

Centrom diania sa stala naša fakulta, v priestoroch ktorej ste v danom období mohli stretnúť najviac cudzokrajných návštevníkov na jeden meter štvorcový. Boli to kolegovia nielen zo susedného Česka (Dana Basařová, Eva Bouřová, Jiří Huňka, Monika Vejchodová, Zuzana Skořepová) a Poľska (Anna Gutowska-Knapik, Joana Laskowska a Barbara Figiel), ale aj z ďalekej krajiny jazier, Fínska (Jani Haapakoski), spod Eiffelovej veže, teda z Francúzska (Virginie Cardaillac Andre, Jacques Desarmenien, Philippe Olivier, Elisabeth Delhomme, Paul Mayoka a Véronique Leonard-Roques), z Nórska (Anne Sine van Marion), i na míle vzdialeného exotického Turecka (Ismail Hakki Mirici, Raziye Senel, Pinar Yazgan, Yavuz Asfar Demir, Mahmut Akkor a Tuncay Kardas).

Kreativita účastníkov tohto podujatia pracovala na plné obrátky už v prípravnej fáze, čo dokazuje aj to, že hostia využili všetky dostupné dopravné prostriedky a ich kombinácie (bicykel a inline korčule využité neboli), aby sa úspešne dopravili do vytúženého cieľa už v pondelok (10. 11. 2008).

Prvý oficiálny deň sa začal o 8:00 ráno, a to registráciou zástupcov zahraničných partnerských univerzít. Keď už bolo všetko pripravené a každý sedel na svojom mieste, úvodného slova sa ujal rektor PU prof. René Matlovič, ktorý sa, mimochodom, vo svojom príhovore prezentoval výbornou angličtinou. V predstavovaní

„Are you sure?“

našej univerzity ďalej pokračovala prorektorka pre vonkajšie vzťahy a marketing, doc. Iveta Kovalčíková. Svojím vystúpením urobila výbornú reklamu nielen štúdiu na jednotlivých fakultách, ale aj samotnému mestu Prešov. Ako prvá zo zahraničných hostí vystúpila Anne Sine van Marion z Nórska s prezentáciou o svojej univerzite Queen Maud's College of Early Childhood.

Celý deň bol nabitý hodnotnými informáciami o štúdiu vo Francúzku, Poľsku, Fínsku i Turecku a niesol sa v duchu dobrej nálady. Popoludní vystúpili svetaskúsení študenti, Erasmáci, takmer zo všetkých fakúlt, a podali nám reálny obraz o tom, ako to vyzerá po príchode na zahraničnú univerzitu tej ktorej krajiny. Podelili sa s nami o radosti i starosti, ktoré ich počas pobytu sprevádzali.

Oficiálna časť pokračovala menej oficiálnou večerou v Šariš Parku, kde mali všetci zúčastnení ideálnu možnosť spoznať sa (a aj sa spoznali).

Druhý a zároveň posledný oficiálny deň dostali priestor na prezentáciu svojho mesta i školy naši západní susedia z Ostravy. Štafetu prezentácií opäť prebrali študenti Prešovskej univerzity, ktorí o pol piatej večer dobehli do cieľa, a tak konferenciu úspešne ukončili. Aj tento deň pokračoval

„It is perfect anyway...“

neoficiálnym večerom. Účastníci sa presunuli do neďalekej, nám všetkým známej, reštaurácie „Hviezda“, kde ich už čakala večera. Po výborne pripravenom jedle prišlo na rad Divadlo Alexandra Duchnoviča (DAD), kde sa všetci kultúrne vyžili na študentskom nemeckom predstavení Dyskolos (nič to za to, že nikto neovládal nemčinu).

Po stredajšom kultúrnom zážitku bolo vo štvrtok skoro ráno už o 7:00 vidieť pred rektorátom PU kŕdeľ zívajúcich, zimou sa trasúcich ľudí – našich zahraničných priateľov – ktorí nestihli dospať predchádzajúcu divadelnú noc. Aj keď sa v tento deň prebudili do hmlistého a sychravého počasia, náladu im to nepokazilo a plní očakávaní

sa vybrali na výlet. Trasa bola jednoznačná: Betliar, Krásna Hôrka a jaskyňa Domica. Zo spomínaných lokalít najväčší úspech zožala Domica. Niektorí návštevníci videli takúto krásu po prvýkrát a patrične nám aj závideli, a to až do takej miery, že sa sem chystajú vrátiť aj mimo pracovného času.

„They are pretty nice, aren't they?“

Erasmus International Days bola vydarená akcia zo všetkých uhlov pohľadu. Svedčia o tom aj spokojné spätné reakcie všetkých prítomných, ktorí nám úprimne ďakovali za dokonalú organizáciu tohto podujatia, a to od samotného príchodu, registrácie i privítania, cez nepretržitý refreshment (občerstvenie) až po rôzne voľnočasové aktivity.

Mgr. Mária Hybalová
Mgr. Jana Laceková

A ni tento rok nebol žiadnou výnimkou, a tak

Vianočný koncert

sa 17. decembra 2008 uskutočnil v priestoroch Pedagogickej fakulty tradične neopakovateľný Vianočný koncert. Tento rok ho otvorila hudobná rozprávka *Polepetko* v režii Mgr. Stanislavy Mihokovej s účinkujúcimi študentmi 4-tého ročníka. Hádajte, čo nasledovalo? Predsa recitačné pásmo s veľavravným názvom „Ticho“, ktoré vzápätí vystriedalo pásmo hudby a slova – „Narodenie Spasiteľa“.

Vianočne ladený program sa niesol v duchu blížiacej sa sviatočnej atmosféry, ktorú vyčarili aj ďalší účinkujúci, ktorými boli deti z MŠ Važecká a deti z MŠ Čapajevova. Svoje miesto v programe si našlo, a patríčne veľký úspech aj zožalo, zoskupenie PIANO – VOCAL pod vedením našich učiteľov a účinkujúcich študentov.

Nedá mi nepovedať, že klasicky príjemným sprevčením programu bola aj vždy dynamická dr. Anna Derevjaničová, ktorá spolu so študentmi našej fakulty pripravila pre divákov a poslucháčov niekoľko uchu lahodiacich ľudozvučných ľudových tónov...

No netešte sa na budúci vianočný koncert, keď viete, že sa ho zúčastnia aj mnohí ďalší študenti!

Bc. Klaudia Rábiková

Po nevydarenom minuloročnom plánovaní ísť na ples sa tento rok ukázal ako vhodný na začatie plesovej sezóny (30. január

2009) tu na univerzitnej pôde aj v mojom živote. Áno, tento ples bol môj prvý v živote a užival som si ho plnými dúškami.

Už keď som vchádzal do sály, bolo cítiť vzrušenie a radosť pri každom stole, čo znamenalo, že každý človek inside je pripravený poriadne to roztočiť. Ples moderoval sympatický mladý muž Edo, ktorý bravúrne zvládal svoju úlohu po celý čas. V programe sa objavili tanečníci z ľudového súboru, tanečníci tancujúci hip-hop. Núdza nebola ani o krásne ženy (niečo pre mňa), pretože vystupovala brušná tanečnica a krásavice tancujúce kankán (naozaj som sa pozeral iba na krásnu farbu šiat...). Najkrajšími vystúpeniami však prekvapila skupina detí z materskej školy, ktorá si odnášala aj najväčší potlesk a obdiv publika. Boli skrátka

zlaté, myslím tie deti. V programe sa objavilo tiež

Ako som si zaplesal

veľa speváckych vystúpení, ktoré takisto nemali chybu.

Po programe nasledovala ta-

nečná zábava, ktorú slávnostne otvoril valčíkom pán dekan, ku ktorému sa postupne pripájali ostatní a o malú chvíľu tanečný parket praskal vo švíkoch. Tancovalo sa celú noc až do rána bieleho a počas tanečných kôl neostával sedieť pri stole takmer nik.

Pár minút po polnoci sa začala žrebovať tombola, v ktorej sa vyhrávali nádherné ceny a každý závidel výhercom ich šťastie. Teda závideli aj mne, lebo jedným z tých, ktorý zažili svojich päť minút slávy, som bol aj ja – teda moja skromná maličkosť. Po tombole moderátor vyhlásil, že nasleduje špeciálny bod programu, a to karaoke šou, v ktorej sme si mohli vyskúšať svoje hlasové schopnosti. Nedá mi nepochváliť sa, že som na svojom prvom plese zhodil nie šaty ani sako, ale zábrany a mohli ste si užít môj nežný spev.

O tom, ako a kedy sa plesy končia, sa už nerozpráva...

Pavol Balog,
2. ročník Bc.

DEŇ DEKANA

22. október 2008 – dátum ako každý iný, no pre Pedagogickú fakultu predsa len niečím výnimočný. Na Pedagogickej fakulte sa totiž konala akcia pod názvom DD (nie Deň detí, ale Deň dekana). Hlava Pedagogickej fakulty, náš dekan, náš človek, ktorý strávil s nami jeden „plneorganizovaný“ deň.

A teraz Vám rozpovieme, čo sa v tento deň udialo...

The first

„Myslím, že to bolo veľmi príjemne strávené popoludnie a pokiaľ bude možnosť darovania krvi aj budúci rok, určite sa jej zúčastním,“ znelo minulý rok z mnohých úst študentov Pedagogickej fakulty po akcii vtedy nazvanej Deň „krvidávania“. Darovanie krvi bolo možné pri príležitosti Dňa dekana, no a ani tento rok tomu nebolo inak – študenti teda mohli splniť to, čo minulý rok sľúbili. A nesklamali.

Študenti našej fakulty aj tento rok prejavili zmysel pre humanne veci a rozhodli sa ráno Dňa dekana venovať tým, ktorí ho určite potrebujú viac, ako ktokoľvek iný. Pacientom, ktorí čakajú práve na darcov krvi.

História sa opakuje, a tak sa študenti pod vedením stálej „historickej vedúcej“, Mgr. Kochovej, vybrali v stredu na výpravu do Národnej transfúznej stanice Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Prešove. Zraz bol určený na 8:00 a cieľ cesty jasný. Nevideli sme teda žiadnu prekážku v tom, aby sme vyrazili za záchranou ľudských ži-

votov. Ranná prechádzka bola veľmi dobrým zrychlňovačom tepu, ktorý sa však zase ustálil, keď sme prišli na miesto činu, posadili sa a začali s vypisovaním povinných formulárov pred darovaním krvi. Tie sme odovzdali sestričke, ktorá všetko skontrolovala, pomedzi to sme sa usmievali do objektívu, ktorý nám „nedal pokoj“ ani počas samotného odberu. Predtým však každý musel absolvovať predodberové vyšetrenie, ktoré končilo u pani doktorky. Ona totiž rozhodla o tom, či sme vhodní darcovia krvi alebo nie. Ti, ktorí mali menej hemoglobínu ako šťastia, nám popriali pekný deň a pokračovali v Tour de Deň dekana na športovom dopoludní. No a nám ostatným už neostá-

„O pollitrik l'ahší...“

valo nič iné, ako sa psychicky pripraviť na to, že o chvíľku budeme o nejaký ten pollitrik ľahší.

Psychická príprava však nie je taká jednoduchá, ako sa na

prvodarcu, ktorý má pred ihlou ešte stále strach a rešpekt. Našli sa aj takí, ale našťastie sme mali každý dosť odvahy na to, aby sme z nej kúsok ukrojili a odovzdali tomu, kto ju vtedy

potreboval najviac. Samotný odber už prebehol veľmi rýchlo. Každý z nás si posedel pri pani sestričke zhruba päť až desať minút. Tá nám medzitým odpovedala na otázky, ktoré nás zaujímali a s pocitom, že sme niekomu možno zachránili život, sme mohli spokojne pokračovať v programe, ktorý bol pre nás pripravený. Najväčšiu poklonu si však zaslúžili prvodarkyne, ktorých počet narástol tento rok na číslo desať (takmer polovica z celej výpravy – preto poprosím malý potlesk pre týchto víťazov nad sebou samými).

Ďalší ročník Dňa dekana je už dnes úspešne za nami. My sa však už teraz tešíme (a to naozaj úprimne), čo na nás čaká budúci rok. Ja osobne verím, že darovanie krvi bude vždy súčasťou osláv tohto dňa. V mene všetkých ďakujem za možnosť zachrániť život.

Bc. Jana Cibulková

Foto autorka

prvý pohľad zdá. Ti, čo to už zažili, vedia o tom svoje. Ešte náročnejšie ako psychická príprava je však psychická podpora

The second

Niekedy je naozaj smutné vidieť na vlastné oči, koľko študentov ignoruje dobré akcie, pripravené práve pre nich.

Približne takýmto spôsobom sa – žiaľ – už pravidelne začína príhovor pána dekana pri otvorení športového odpoľudnia v telocvični. A pritom ide o prehĺbenie vzťahov medzi učiteľmi a študentmi (ktorého sa inak študenti často dovoľávajú) pomocou pestrého programu, ktorý zahŕňa športové aktivity, spoločenské hry, kultúrne vystúpenia a množstvo iných vecí. Práve to je ten dôvod, prečo sa Deň dekana vôbec koná.

Negatív už hádam stačilo,

bandážou obviazané kolená či ruky. To všetko predznamenal plnohodnotný športový zážitok. Jednotlivé súboje prebiehali sú-

„Dekan jej držal nohu.“

bežne na dvoch palubovkách a hralo sa vždy v rámci pravidiel a fair play. Od nastúpenia hráčov až po konečné podávanie si rúk. V každom zápase bolo cítiť súťaživosť a smäd družstiev po víťazstve. Hráčov teda nebolo potrebné špeciálne motivovať, každý dal do toho všetko – následkom čoho sa však stala jedna nepríjemná situácia. Počas zápasu sa nám zranila hráčka pri dopade na zem. Pán dekan však neváhal a hneď jej

poskytol aspoň základné ošetrovanie. A povedzme si na rovinu, koľké z vás sa môžu pochváliť tým, že ich dekan fakulty držal za nohu? Ale všetci dúfame, že dotyčná hráčka je už v poriadku. Atmosféra, ktorú nám naše publikum vytvorilo, bola porovnateľná s majstrovským zápasom profesionálov. Skandovanie mien, mexické vlny, zaslúžený potlesk po nervy drásajúcich výmenách, ako

aj po ukončení zápasov. To všetko sa ozývalo široko-ďaleko v okolí športovej haly.

Priebeh stretnutí sa ale opísať nedá. Treba to jednoducho zažiť. Spomeniem len celkových víťazov – je to už nuda, ale opäť tím učiteľov...

Na záver len skromná myšlienka: Bolo by naozaj veľkou škodou, ak by sa takéto aktivity z dôvodu nízkeho záujmu už nekonali. Preto vás všetkých pozývam na ďalší ročník volejbalového turnaja, ktorý sa pravidelne koná počas odpoľudňajšieho programu Dňa dekana.

Michal Balík,
2. ročník Bc.

The third

Po doobedňajšom precvičení tela a prestávke vyhradenej na obedné potešenie sme sa všetci (tí, ktorí prišli a dobre urobili) zišli v priestoroch budovy PF, našej Alma mater studiorum, aby sme si na dôvažok rozhýbali aj vzdelanostného ducha. S programom dňa v rukách sme preliezali miestnosťami plných zábavy. Ako prvé sme preskúmali tie, ktoré sa nachádzajú na prízemí. Priestor za dverami – označenými číslom 114 – bol preplnený výtvarným tajomstvom. Pre koho? No pre koho iného, keď nie pre zvedavcov, ktorí ju navštívili! Tu sa tvorilo logo pre tento výnimočný deň, skladalo sa puzzle vytvorené z rozstrihaných malieb a kto chcel, ten si urobil koláž s fotografiou pána dekana. Po preskúmaní tohto priestoru sme prešli do miestnosti s mystickým číslom 111, kde sa ukrývalo Pedagogické tajomstvo. Tu bolo ale zábavy!!! V tej chvíli, ako sme prešli prahom miestnosti, sme sa premenili na deti, ktoré sa hrali. Verte mi, ťažko sa nám z tejto miestnosti odchádzalo. Veď komu by sa aj

teraz prejdeme na pozitíva. Tým najväčším bola možnosť zahrať si volejbalový turnaj a zmerať si sily s viacerými protivníkmi. Najväčším lákadlom bol určite drahocenný „skalp“ učiteľského tímu. Musím však upozorniť na fakt, že tento tím je až podivuhodne súťaživý a posledné ročníky turnaja to bol práve on, kto „skalpoval“ nás ostatných. Napriek malému záujmu študentov o tento prestížny deň sa podarilo vytvoriť dostatočný počet družstiev, čo pomohlo volejbalový turnaj iba skvalitniť.

Po úvodných procedúrach sa všetko dôležité mohlo konečne začať. Napnuté siete, tvrdé lopty,

chcelo z detstva odísť!

No pokračovali sme ďalej. Ďalším cieľom našej púte bola miestnosť s číslom 305, kde nás očakávala magická matematika. Tangram, zápalkové hlavolamy a iné matematické hádanky nás tu teda parádne potrápili... Ej, no skúsili sme. Priznáme sa, ťažko bolo! Tak sme sa vrhli do miestnosti s číslom 303. Vraj Akafuka fundaluka – hip hop, hudobná terapia. Pomohla. Noty, ktoré v tejto miestnosti lietali, nám pomohli, aj nás rozkrútili ako rozprávkové víly (nie víly). Celí roz-tancovaní sme vbehli do miestnosti s číslom 304, kde sme si vyskúšali svoje herecké danosti. Konkurz do študentského divadla PADAK sme s adrenalinom preluskali ako skutoční herci. Hurá! Vzali nás!

Uf, ako ten čas rýchlo letel... Ani sme si nevšimli a už bola veľká hodinová ručička na trojke a malá na štvorke. A tak sme sa presunuli pred zasedačku PF nachádzajúcu sa na dekanáte. Tu sme s netrpezlivosťou očakávali pokyny, ako asi môžeme získať poklad dekana.

A aj sme ich získali, no nebolo to až také jednoduché. Museli sme sa prehrýzť úlohami za pomoci indícií, ktoré sme všelikde nachádzali. Jedna bola ukrytá až na Orave. Ej, a ten čistý vzduch pri deviatich duboch či vstupná brána do vzdelania! Tí, čo sledovali cieľ a nezaujala ich

až tak príroda, tak tí bájný poklad dekana našli...

A nakoniec, jak je zvykom, hodnotenie od profikov. To sa začalo o piatej (pre menej chápaných o 17.00). Všetci sa v očakávaní usadili v miestnosti 204.

Rozdali sa sladkosti, rozdali sa dary a povedalo sa pár slov. No čo prišlo potom, to nikto nečakal! Dr. Aijn-

štajna, Dr. Cvajštajna, Dr. Drajštajna a nových členov z laboratória pre výskum inteligencie sa zmocnili noty z miestnosti číslo 303. Schytili hudobné nástroje a začali snívať, oberať čerešne a s burácajúcou

„Hľadali sme poklad.“

radosťou, otriasajúcou základmi budovy, získali nádej a začali myslieť, že môže byť. A koniec? Keď sa dav nechcel upokojiť, zaznela ľudovečka, čo ťahala každého dokolečka.

Tak, takýto bol náš deň. Vlastne Deň dekana – deň strávený v našej domovskej budove. No aby sme nezabudli; zaznel i sľub, že o rok nás znova prídu naše noty rozveseliť až tak, že budeme odpadávať... A to si rozhodne nenecháme ujsť!

Jana Valentová,
3. ročník Bc.

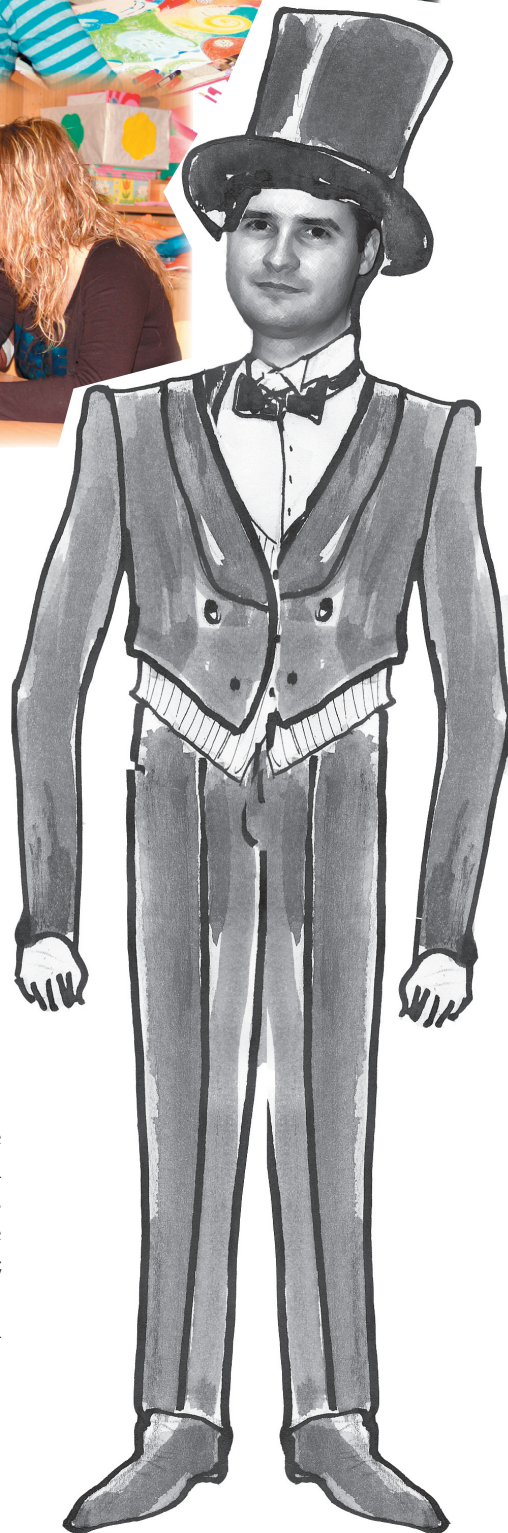

Foto mad

Zatvor si oči...

... a predstav si veľkolepú sálu z dôb kráľov a kráľovien. Niekde z času, keď vážne piesok tiekol dolu korytami riek a voda sa sypala skleneným hrdlom hodín.

Si v sále spolu s ďalšou stovkou ľudí, ktorých matne mínaš každý deň na chodbe. Všetci sedia podľa vopred stanoveného predpisu na nádherných, plyšom potiahnutých kreslách a v tichosti konverzujú. Vtom sa zrazu celá miestnosť ponorí do rozprávkového zvuku fanfár. Vstúpia páni v dlhých talároch. Až ti je smiešne, keď si uvedomíš, ako veľmi sa podobá jeden na druhého, druhý na tretieho. S veľkými reťazami a vážnym výrazom na tvári nám nemo napovedia, že sa

v očakávaní niečoho nevidaného. ní. Nemáme síce dlhé previsajúce ma muž s fúzikmi a žezlom. Žeby poste? Jeden z dvoch prehovorí viesť verejný dialóg so susedom. Nie, čo sme spravili my všetci? keď nás začnú volať po mene. žezlom, list mu podá druhý pán nič nepokaziť a rád dostanem orchester a všetko ukončí

Až vtedy sa zamyslím... nezvyčajnou udalosťou, sa piesok začal znova stratila. Premenila sa dlné kreslá sa zmenšili hlavne – udalosť. Muži sľub svojej univerzite. podfarbovala celú

Už máte otvorené všetci za zvuku fanštrudentmi Prešov-

koná niečo dôležité. Preto sa všetci vznešene postavíme Až vtedy si uvedomím, že aj my sme pekne vyoblieka- čierne plášte, ale dodáva to všetkému šmrnc. Upúta to bol kráľ? Prečo teda dvaja zvyšní sedia na vyššom k nám všetkým a potom, akoby mimochodom, začne Spozorniem, lebo hovoria o nás. Čo som spravila? Miestnosťou zašumí miešaná radosť a vzrušenie, Každý zloží sľub vernosti a oddanosti pri mužovi so a s úsmevom sa klaniame poslednému. Ups, len aj ja. V pozadí nám hrá na slávu sláčikový prehovor mužov bez žezla...

Kde to vlastne som? Tak som bola upútaná že som sa nesústredila na nič iné. Vtedy sypať, voda sa liala a veľkolepá sála sa na prednáškovú miestnosť 204, poho- a zdreveneli. Ale viete, čo zostalo? To v talároch a študenti skladajúci Dokonca aj hudba z reproduktorov imatrikuláciu...

oči? Ešte to vydržte. Počkajte, kým fár odidu a my budeme oficiálnymi skej univerzity v Prešove...

Martina Gažová,
1. ročník Bc.

... tak som sa zhl- boka nadýchla, vydýchla a šla. Bála som sa, že pri tej tréme, ktorú som pred toľkými ľuďmi mala, na niečo zabudnem, alebo to nejak- ko pokazím a každý sa mi bude smiať. No našťastie sa nič strašné nestalo a všetko prebehlo tak, ako malo. Do- stala som diplom, ktorý mož- no niekto považuje len za kú- sok papiera, no pre mňa to bol dôkaz toho, že už patríam sem a že sa začala nová etapa môj- ho života. Čas učenia, tvrdej driny, mnohých povinností, ale aj čas nových lások, diskoték, študentského života – ako to od- znelo aj v príhovore. Vedela som, že to nebude prechádzka ružovou záhradou, no aj tak som bola šťast- ná, že som tu... Neviem, či to bola náhoda alebo nie, ale keď som vyš- la von, rozpršalo sa. Možno to bolo znamenie, niečo, čo mi chcelo po- vedať, že to bude ťažké, ale možno to bol len obyčajný dážď...

Veronika Dučová,
1. ročník Bc.

... pre nás, prvákov, sa tento deň stal dňom, kedy sme boli prijatí medzi študentov Prešovskej univerzity a ani to veľmi nebolelo. Bolo to úplne iné ako na strednej škole. Tam sa imatriku- lácia spájala so zubnou pastou vo vlasoch, jedním slaného pudingu alebo inými činnosťami, ktoré si pre nás pripravili starší študenti. Tu imatrikulácia prebehla inak. Všetko bolo oveľa oficiálnejšie. Jediné, čo nás zaujímalo, bolo to, či sa náhodou s novými topánkami „nezosypeme“ zo schodov alebo či neuro- bime niečo trápne. Našťastie sa nikomu nič podobné nestalo. Všetko prebehlo plynulo. Jediným problémi- kom, ktorý som si všimla, bolo zapamätať si, kedy zísť dolu schodmi alebo kedy sa pokloniť a ako sa dotknúť žezla. Vtedy sme sa aj trochu posmiali...

Gabriela Ceľuchová,
1. ročník Bc.

... imatrikulácia? Najprv sa mi to celé zdalo upo- náhľané, veď nám všetci vraveli, čo máme robiť, čo máme kedy povedať... Dúfala som, že nič nepople- tiem. No keď vyhlásili moje meno, vstala som, pri- stúpila k žezlu a slávnostne si prevzala diplom.

Keď si spomeniem, čo všetko sa mohlo stať, stačilo by len malé potknutie a hanbila by som sa pred všetkými tými ľuďmi a naozaj netuším, čo by som v tej chvíli robila...

Lucia Dučová
1. ročník Bc.

Pani učiteľka sa pýta týždenníkov: „Kto tu dnes najviac rozprával, hm?“
 Deti na to: „No vy, pani učiteľka.“

Je pravdou, že niekedy rozprávame viac, ako by sme mali, ale aj vďaka daru reči vieme deti motivovať a zaujať (a nielen deti). O zaujatí a inšpirácii možno hovoriť aj v prípade vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou, ktorá sa týkala aj témy, ktorá v súčasnosti rezonuje v učiteľských kruhoch, a je ňou – ako inak – Štátny vzdelávací program. Celá konferencia sa niesla v duchu jej názvu: *Súčasnosť a budúcnosť predprimárnej edukácie* a konala sa 10. až 11. októbra 2008 v Krajskom školskom úrade v Prešove.

A prečo som tam bola ja? No predsa preto, že som piatačka a my, piatačky, sme usilovné včielky a (tak trochu) pravé ruky našej „triednej“ dr. Miňovej (inak predsedníčky SV OMEP), ktorá mala prsty v organizácii tejto konferencie.

Boli sme rady, že sa môžeme zúčastniť takéhoto podujatia. Preto sme sa aj patrične „nahodili“ a čakali, kedy budú prichádzať prvé učiteľky. Vtedy som si uvedomila, že my, učiteľky, sme také „veľké vody“. Je nás plná miestnosť.

Po rušných organizačných záležitostiach, keď sa každý usadil, vystúpili na pódium tí najdôležitejší. Tí, kvôli ktorým sme tam všetci boli – deti. Detský folklórny súbor Lupienok pri Materskej škole na Zemplínskej ulici celú „vedeckú atmosféru“ oživil. Nádherná spontánnosť v červených šatkách...

No a potom začali všetky oficiality. Prihovory „veľkých zvierat“. Minister školstva, prof. Ing. Ján Mikolaj, CSc., JUDr. Katarína Ďurčanská (viceprimátorka Prešova), Ing. Jaromír Paulík (predseda KŠÚ Prešov), riaditeľ MPC v Prešove PaedDr. Ivan Pavlov, PhD., Mgr. Eva Gašparová (predsedníčka Spoločnosti pre predškolskú výchovu) a nechýbal, samozrejme, ani doc. PhDr. Milan Portik, PhD., ktorého – dúfam – nemusím špeciálne predstavovať. Musím sa priznať, že keď mali príspevky naši učitelia, zacitili sme taký zvláštne povznášajúci pocit spolupatričnosti, istej hrdosti. Povedali sme si: „Áno, to sú naši!“ Po všetkých príhovoroch nasledovalo šesť hlavných referátov, no keďže sme pre malú zúčastnila. Tak napríklad pani doc. Mária Podhájecká, ktorých som sa osobne predniesla veľmi aktuálny príspevok pod názvom Dimenzie predškolskej edukácie. Veľmi ma zaujal rázny hlas v českých slovách doc. Ewy Šmelovej, ktorá pod názvom Preprimární edukace v kontextu školskej reformy v ČR prezentovala pozitíva a negatíva školskej reformy v Čechách. Páčilo sa mi, ako povzbudzovala pani učiteľky v publiku a hovorila im tak pekne – „děvčata“. Keď som sa pozrela do programu na názvy ďalších príspevkov, nemohla som si nechať ujsť jeden, ktorého názov neznel „ťažko vedecky“. Veď čo by ste si povedali vy, keby ste si prečítali PaedDr. Dušan Kostrub, PhD.: A ja taká dzivočka, cingi-lingi bom“ (Skúmanie učiteľkinho vyučovania detí v materskej škole)...

V poobedňajších hodinách nasledovalo ďalších šesťnásť príspevkov, ktoré boli viac-menej praktického charakteru. Napríklad pani učiteľka Bc. Ľubka Damankošová z Materskej školy na Jurkovičovej ulici rozprávala svoje skúsenosti z praxe. S jedinečnými príspevkami sa tu taktiež predstavilo veľa našich „domovských“ učiteľov (to sú tí, pri ktorých sme pocitovali ten vyššie opísaný povznášajúci pocit): Mgr. Vladimír Fedorko rozprával o morálnom vývine dieťaťa a jeho výchove v rodine; Ing. Mária Krosnerová poukázala na uplatňovanie prvkov (tak dôležitých pri súčasnom dehonestovaní prírody) environmentálnej výchovy v predškolskom vzdelávaní; Mgr. Hedviga Kochová zdôraznila, že počítač sám osebe nemusí byť negatívom v živote dieťaťa predškolského veku a dr. Iveta Šebeňová sa venovala otázke rozvoja tvorivých schopností dieťaťa prostredníctvom zhotovenia pracovného námetu. Veľa príspevkov bolo zaujímavých a inšpirujúcich, ale musím povedať, že medzi jednotlivými príspevkami chýbala povinná oddychová chvíľka. Predsa len, toľko informácií a nových poznatkov naraz pôsobí veľmi unavujúco. Odražilo sa to trochu v šume, ruchu a unavených očiach. A my sa čudujeme deťom, prečo sa vrtia, keď dlho rozprávame?

Jedno je isté – aspoň na chvíľu sme sa cítili nielen ako kandidátky čakajúce na poslanie pani učiteľky, ale aj ako plnohodnotné súčasť širšej učiteľskej komunity.

Na záver by som si dovoľila uviesť Senecove slová, ktoré boli mottom tejto konferencie: „Človek sa ťažko odnaučí to, čo sa dlho učil.“ Aj preto by mali mať všetci učitelia (ako aj tí budúci) neustále na pamäti, že jeden deň s dobrým učiteľom je viac než tisíc dní usilovného samoštúdia.

Lenka Rohaľová,
 5. ročník

„Výchova detí je činnosť, pri ktorej musíme obetovať čas, aby sme ho získali.“

Jean Jacques Rousseau

Dňa 26. novembra 2008 študentky piateho ročníka predškolskej a elementárnej

pedagogiky zorganizovali tretí ročník študentskej konferencie *Aktuálne otázky predprimárnej a primárnej edukácie*.

Hlavným príspevkom nás do témy voviedla dr. Anna Portíková, po ktorej vystúpení nasledovalo šesť tematických rozdeľných vstupov, pričom sa v každom nachádzali tri príspevky. Diskusia k nim sa otvárala po každom vstupe a prítomní hostia mohli svoje otázky klásť osobne prezentujúcim, ako aj odbornej garantke celej konferencie (t. j. dr. Monike Miňovej).

Bolo vynikajúce, že prostredníctvom príspevkov študentiek piateho ročníka, ktoré sa zúčastnili na výmenných pobytoch a stážach v zahraničí v troch rôznych krajinách (svojím pobytom obohatili Belgicko, Turecko a Írsko) sme mohli aj my nahliadnuť do edukácie v iných krajinách a tým si rozšíriť obzor osobných informácií o cudzokraj-

nom štúdiu. Všetci prítomní ocenili, že pri prezentáciách aktuálnych otázok edukácie nechýbali okrem študentov dennej formy bakalárskeho i magisterského štúdia aj absolventi, ktorí už síce štúdium majú za sebou, no chceli sa s nami „na aktuálnej vlne“ podeliť so svojimi skúsenosťami.

V tomto roku sa nasýtla aj možnosť osobného kontaktu s tými, ktorí prezentovali jednotlivé príspevky – a to v podobe otvorenej diskusie. Musím povedať, že celá konferenčná akcia sa niesla v príjemnej a obohacujúcej atmosfére prezentácie vlastných skúseností a názorov. A naozaj vidieť, že rok čo rok konferencia nabera na

„Kolega, ako budúceho dekana ste ma rozosmiali...“

čo rok konferencia nabera na

„Úsmev vám darujem, ale retiazku nie.“

kvalite, o čom svedčí aj zoznam prezentovaných príspevkov a samotný študentský záujem

Čo je (ne)aktuálne?

„Neleží práve v rukách agresívnych detí naša svetlá budúcnosť?“

– a to aj tých, ktorí našu fakultu už opustili ako absolventi.

Poďakovanie tiež patrí dr. Miňovej a dúfame, že jej úsilie, ako aj snaha študentiek piateho ročníka, sa bude aj naďalej rozvíjať a stretneme sa takto aj o rok. Prečo? No preto, aby sme sa mohli spoločne podeliť s už vlastnými a rýdzo osobnými skúsenosťami i vedomosťami.

Veronika Jozefiková,
5. ročník

No a na záver – čo dodať?

Len ďakovať a ďakovať.
Vám všetkým za spoluprácu,
Že vnímali ste prácu našu.
Že prijali ste pozvanie
i príspevkov prezentovanie.
Vám všetkým, že ste si našli čas
a v takom počte prišli medzi nás.
Vďaka patrí i osobe kultovej,
našej doktorke Miňovej.
Vďaka aj fakulte vedeniu,
za neustálu podporu
študentskému snaženiu
a keďže naše štúdium blíži sa do
cieľa,
štafetu odovzdať by som chcela,
aby spoločné úsilie nevyšlo na
zmar,
a že sa tu aj o rok stretneme...
tak teda nazdar!

Spondeo et policeor alebo Ako sa stať bakalárčekom

Prvý ročník Prešovskej detskej univerzity sa konal od 7. – 11. júla 2008. Dvere na Prešovskej univerzite v Prešove sa otvorili pre deti (teda pre 90 nových študentov) a počas piatich dní sa im umožnilo príjemné strávenie letných prázdnin na univerzite a získanie nielen nových vedomostí, zručností, ktoré nakoniec viedli k dosiahnutiu titulu „bakalárček“, ale našli si aj nových kamarátov.

Po zápise a rozdelení do študijných skupín sa v aule Pedagogickej fakulty PU konala „Slávnostná imatrikulácia“, ktorou boli deti prijaté na vysokú školu. Deti privítal rektor Prešovskej univerzity v Prešove – prof. René Matlovič, ale aj dekan Pedagogickej fakulty – doc. Milan Portik, ktorý im s úsmevom odovzdal aj indexy a poprial veľa úspechov. Tútorky jednotlivých skupín deťom odovzdali tašky, v ktorých si našli tričká a šiltovky vo farbe svojej skupinky – červenej, oranžovej, zelenej, modrej, bielej alebo

čiernej, a tak sa študentský život mohol naplno rozbehnúť...

A ako vyzeral? Rozhodne veľmi

zaujímavo, lebo pre deti boli pripravené prednášky a tvorivé dielne. Pestrý program deťom pripravili aj ich tútorky. O tom, čo všetko zažili, by vám deti porozprávali s nadšením, a preto si pozrite aj stránku www.pdu.estranky.sk.

Pri záverečnej slávnostnej promócií, za prítomnosti hrdých rodičov a príbuzných, novým vysokoško-

„Ste si istí, že to máme dopliesť?“

aj nových kamarátov, priateľov a poznatky, ktoré sme im všetci s láskou a vervou dali v rôznych podobách. Na promócií zaznela aj dlho očakávaná hymna – pieseň Prešovskej detskej univerzity, ktorú deti naspievali – „Tu môžeš snívať“ a tento song nám ešte dlho bude znieť v srdiečku. A aby bolo na čo spomínať, posledné chvíle spolu nám spríjemnila prvá slovenská superstar a úspešná absolventka Prešovskej univerzity Katka Koščová.

Na posledné chvíle spomíname asi najviac my, tútorky, ktoré sme boli s deťmi po celý čas. Hrdosť, ktorú sme pociťovali na slávnostnej promócií, sme zažili vo svojom živote prvýkrát... Nám, budúcim učiteľkám, priniesli tieto deti veľa nových skúseností. Myslím si, že ani školská prax, ktorú každoročne absolvujeme, nikdy neprezradí toľko, koľko nám povedal jeden týždeň na Prešovskej detskej univerzite. Už sa tešíme na druhý ročník... Nech je už čím skôr za dverami!

Aďka Sokolová,
2. ročník Bc.

„Ty brďo! Tak takto sa rozvíja psychomotorika?“

láčikom sám rektor udelil titul „bakalárček“. Tento titul im bude veľa pripomínať a bude pre ne znamenať nielen radosť a úspech, ktorý dosiahli za celý týždeň strávený u nás na fakulte, ale

13 rubrika na 13 strane

O hubách, lúčnych kvietkoch a rozprávkach
alebo
Ako dievčinu s bravčovou masťou takmer mater ubila...

Vážené podbele bledé, milé sedmokrásy, drahé plesnivce!

„Čože je to šesťdesiatka!“ žiada sa mi zvolať a zároveň túžobne pokračovať tak trochu in medias
stres slovami klasika:

**Buďte pozdravené, snežienky moje,
ako tie pyšné hory a žirafie moravy,
lebo vy ste bájne stálice slávy!**

Prepáčte mi, margaríny lilavé, toto poetické zastavenie, túto chvíľku, ktorú už STV spolu s rozprávkami pre deti stiahla z vysielania. Dovolil som si, záružlia zlaté, začať takto teritoriálne, lebo sa mi cnelo za vami a ak mám byť k sebe naozaj úprimný, na môj pravdu, cnelo sa mi za vami tak veľmi, že v skúškovom období mi z očí spadlo aj beľmo.

Nastáva čas bilancovania a balansovania. Do úst sa mi tisnú slzy, bylinky driečne, keď myslím na to, ako som si vás vážil, vážim a aj vážiť budem. Minimálne na 56 kíľ a ani o dekagram menej. Neraz krásnu česť vašu vrah napadol divý a na púšť obrátil tie dievčenské hrivy... Áno, kde-ko o vás trúsi (o etymológii slova trúsiť dnes nebudem hovoriť) nactiutŕhačské veci, ale ja na reči nedám. Čím sú títo ľudia?! Len papľuhami jednými! Len britké veci (t. j. veci pôvodne pochádzajúce z Veľkej Británie) do uší i očí tlačia... Akísi fíškali prebýjajú rozchyrujú o vás šír, vy moje baumaxové cibulky, že bezbreho užívate papierové pomôcky pri písomných skúškach. A vraj použijú dôkaz namiesto sľubov a všetko v jarmočnej rubrike vykvákajú! Že ich huby, hriby a iné lesné plodiny nebolia! Dobré ja viem, na koho strane je pravda – veď preto aj za vami stojím, hoci ma nohy veľmi boľia. Staré sú už a samá krčová žila. Žila či chcela žiť aj nejedna z vás v skúškovom období svoj súkromný sen... A či vám ho dovoľia snívať?! Veruže nedovolia! Ja však s vami vždy dobre vychádzam – toť minulý týždeň sme tiež spolu vedno z fakultnej budovy vychádzali a vcelku ladne, ladne, hej veru – aj sme sa popod fúzky obaja pousmiali...

Prepáčte, ďateľinky spásané, že som sa takto na úvod nechal (bez výkupného) uniesť. Rád by som vám v tejto teatrálny chvíli, fialky moje nezaliate, vyrozprával jeden poučný príbeh. Spomaľte teda tempo, začnite zhlboka dýchať, urobte si pohodu a osobnú hygienu. Ujo Artuš začína...

Jedna chudobná dievčina, ktorej už život nejednu facku, kopanec i hospitalizáciu uštedril, mala jednej noci veľmi živý sen.

Ako ráno vstala a nos si vyfúkala, takto rečie materi: „Mamo, I had a dream, že jedného dňa budem skutočnou učiteľkou a s deťmi sa hrať budem, peniažky za to do vrecku (pod oko) dostanem a pritom i bezstarostný úsmev z tváre nestratím. Nože, mati, podporte ma v rámci svojich i mojich schopností, aby som mohla zo študentského chlebaka začať ujsať a sen si naplniť!“ I matka na toľké naliehanie dcéry poľavila i uľavila svojej duši i telu (majúc ešte v živé i mŕtvej pamäti kádový posudok otca, ktorý jej cestu k podobnému snu svojho času zahatal) a prispela tou troškou, čo ešte zostala z biedneho živorenia na dne truhlice na dcérino štúdium. A že bolo dievča rúce a navyše všetkými bravčovými masťami mazané, mnoho vecí sa aj naučilo – nielen jednou rukou hrať na klavíri, ale i básne vďaka vtipným metaforám pochopiť. Dokonca i to postrehlo, že myšlienka je zloženým slovom, lebo myši z komory dievka dobre poznala a vďaka lienke sa naučila do sedem narátať. Tvrdý pohľad jej zmäkol, a tak jej zákonite zmäkli aj všetky ypsilony a že si aj ružové okuliare za sociálne štipendium zadovážila, nuž ju Ružovou Aničkou zoväli. A tak bolo dievke sveta žiť až do času ex-ámenov a prvého rozhovoru s materou...

Tu sa moja rozprávka končí, lebo všetko, čo sa raz začne, má aj svoj nevyhnutný koniec. A aké poučenie plyní z tejto rozprávky, lišaje driečne?

1. Aj alma mater má právo zachovať sa ako macocha.
2. Zvonček môže zazvoniť nielen na konci rozprávky, ale aj v jej príbehu.
3. V bode 2 si slovo príbeh alternuj slovom priebeh.
4. Je poučné vedieť prehrávať – a nielen MP3.
5. Pomaly ďalej (ne)zájdeš.
6. Ak je niečo zákonité, etymologicky to môže pochádzať od koňa.
7. Ak chceš niekam dospieť, napokon dospeješ.

Krásny čas slávime, tak si ho aj užijme! Lúčim sa s vami patriotične študentky:
Gaudeamus...! I vy tu...?!

Slávnostný jubilujúci prejav pripravil oddaný a večne úprimný

ARŠ

ARŠ 13

Emil

iNf@r

alebo O výchove

Pred úvodnou inštruktážou o praxi som nebol veľmi zainteresovaný do práce animátora v škole v prírode, pravdupovediac som ani netušil, čo táto práca zahŕňa. Keď sa mi naskytla možnosť vyskúšať si to, prikývol som.

Aj s mojimi tromi spolužiakmi sme sa vybrali do Prašníka pri Piešťanoch do „Euroškoly“. Po príchode na miesto sme boli dosť unavení, no rozhodne zvedaví. Nevedeli sme, čo nás čaká. Vedel som síce, ako deti vyzerajú – takí „malí ľudkovia“ (veď prax v školskom klube som absolvoval viackrát), problém ale bol, že som si nevedel predstaviť, čo by som tam mal s nimi robiť od rána do večera, či ich nebudem nudiť. Nevedel som, čo vlastne bude mojou úlohou.

Hlavný animátor Huhňo, tak sa nám predstavil, nám to hneď vysvetlil. Povedal nám týždenný plán a vysvetlil, o čom euromesto a euroškola vlastne je. Boli nám udelené „A mňa, druhú zľava, do tanca nevyzveť!?“ europasy s menami – inak ja som mal prezývku Bárný a tá sa deťom hneď zapáčila... Formálne som bol animátor, no pre deti som bol starosta euromesta, tak ako aj moji šiesti kolegovia. Všetko sa mi zdalo byť super: budem sa s deťmi hrať rôzne hry, budeme spolu skákať na trampolíne, chodiť na prechádzky. Ale prišiel moment, kedy som začal pochybovať, že sa tam hodím. Zistil som, že mám pre deti tan-

covať na pódiu – ja, vychýrené tanečné drevo. Najprv som na to ani nechcel myslieť, ale po prvom vystúpení som prišiel na to, že to nie je až také strašné a hlavne – bolo to len pre deti, ktorým sa môj výkon páčil a mali zo mňa zábavu. A tak som sa pomaly začal vzďaľovať od reality a začal som žiť život eustarostu.

Na celý týždeň preč zo školy, preč od starostí. Deti boli fakt úžasné, všetky aktivity bavili nielen ich, ale aj mňa: či už

rode s animátormi, ktorí sa im venujú po celý ich voľný čas a užívajú si ho s nimi. Ja osobne som takú možnosť nemal, bol som síce kedysi v škole v prírode, ale bolo to dávno a bolo to viac o škole ako o zábave.

Práca animátora je veľmi pekné povolanie. Osobne sa chcem do školy v prírode vrátiť, byť tam spolu s deťmi aspoň ešte týždeň, táto rola ma oslovila a bolo mi aj smutno; ťažko sa mi odchádzalo, lebo „malí ľudkovia“ mi prirástli k srdcu. V budúcnosti by som si dokázal predstaviť sám seba ako animátora na „plný úväzok“...

Michal Barna,
3. ročník Bc.

Foto autor

Možnosť vlastnej sebarealizácie – a pre mnohých možno aj výzvu – prijali študenti prvého ročníka magisterského štúdia Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove s nadšením. V rámci predmetu Základy tvorivosti pod vedením Mgr. Stanislavy Mihokovej začali cieľavedome, zanietene, no neraz aj so sebazaprením krok za krokom budovať mozaiku scénického stvárnenia rozprávok Zlaté vajce, Tri prasiatka, Snehulienka a sedem trpaslíkov, Čaro lásky, Polepetko a Co mesiac vyprávěl.

Hudobná rozprávka Polepetko, ktorú mnohí poznáte z televíznej obrazovky (v mierne upravenej podobe), mala premiéru na Vianočnom koncerte Pedagogickej fakulty, teda 17. decembra 2008.

Popleteného Polepetka, ktorý robil doma viac škody než úžitku, poslal otec do sveta, aby sa čomusi priučil a možno si aj ženu našiel. Spievajúc si cestou-necestou stretáva zboj-

níka Zubadla, kŕmiaceho sa železom, ako aj vodníka a natoľko ich popletie svojou historkou, že ide „do kráľa, aby sa stal svetom“, teda vlastne do sveta, aby sa stal kráľom a možno si aj ženu našiel, že skoro zabudnú na svoje poctivé remeslo a radšej sa poberú kade ľahšie, len aby nemali dočinenia s tým „poletencom“.

Ďalšie uvedené rozprávky

Za maskou kocúra z uvedenej rozprávky sa skrývala L. Chmeliarová a v rolách starkej a starkého sa predstavili K. Tomášová a M. Hrušovský. Slu-

jablko, si zahrala T. Hoclárová. V role macochinho čarovného zrkadla bola V. Gumanová a úlohu poľovníka, ktorý sa zmiľoval nad Snehulienkou a radšej ušiel, než by ju mal zmárniť, sa zhostila A. Groškova. Postavu princa, vďaka ktorého bozku na Snehulienkine pery sa rozprávka končí šťastne, stvárnila M. Fečková. V rolách siedmich trpaslíkov, ktorí svojím spevom a pohybom príjemne dotvárali javiskovú atmosféru, sa objavili ďalšie šikovné študentky našej fakulty. No poďakovanie patrí aj ostatným študentom, ktorí na vzniku rozprávok participovali, a to výrobou kulís.

Dni, kedy uvedené rozprávky boli hrané, boli viac-menej prvými dňami v novom roku 2009. Väčšina ľudí sa snaží prežívať prvé okamihy nového roka v naplnení, v láske, v priateľstve, pretože veria, že aký je Nový rok, taký bude aj celý nasledujúci. Preto aj my všetkým prajeme, aby smiech a dobrá nálada, ktoré zneli malou scénou Divadla Alexandra Duchnoviča prvé dni nového roka, nechýbali nikomu ani počas jeho priebehu...

Mgr. Stanislava Mihoková

„Nemali by sme zavolať linku 112?“

hov si zahrali A. Jindrová, Z. Stojová a I. Izdenczyová. Roly rozprávača sa zhostila G. Köverová.

V ďalšej rozprávke študenti trochu netradične stvárnilí príbeh *Troch prasiatok*: Krochkáčika, Chrumkáčika a Kvička. Ďalšou veľmi známou rozprávkou, interpretovanou v pôvodnej verzii, bola *Snehulienka a sedem trpaslíkov*. V role rozprávača bola J. Hrebiková. Hlavnú postavu – Snehulienku – si zahrala S. Hovancová. Jej macochu, ktorá ju chcela dať zabiť, pretože bola krajšia než ona, no nepodarilo sa jej to a neskôr prezlečená za babku chcela Snehulienku oklamať a dať jej otrávené

„Snehulienka, vraj si vzdialená príbuzná lienky sedembodkovej.“

Zlaté vajce, *Tri prasiatka*, *Snehulienka a sedem trpaslíkov* i *Čaro lásky* rozžiarili očká deťom materských škôl v dňoch 13. a 14. januára 2009 v Divadle Alexandra Duchnoviča, kde mali svoju premiéru.

Rozprávka *Zlaté vajce* priniesla deťom poučenie z toho, že lakomstvo a chamtivosť sa nevyplácajú.

Na základe reflexii bola najobľúbenejšou postavou v rozprávke *Zlaté vajce* sliepočka, ktorú stvárnila Z. Juhošová.

„Krásne rozprávky! Musíme o nich povedať mamke aj ockovi.“

Vianočný volejbal

Už pár rokov sa organizuje vianočný volejbalový turnaj – a ani tento rok, ako to už pri tradícii býva, nebol výnimkou. Turnaj sa konal 18. decembra 2008 v telocvični Pedagogickej fakulty. Zúčastnili sa ho štyri družstvá, a to naši piatáci, učitelia, družstvo Vedko a družstvo „Myks“, ktoré obsahovalo z každého niečo a len to najlepšie.

Telocvična ožila úžasnou atmosférou a dobrou náladou všetkých hráčov, ako aj tých, ktorí prišli len povzbudzovať. Vyhlásenie víťazov, ako každý rok, pripadlo pánovi dekanovi, ktorý družstvá oceňoval v tomto poradí: tretie miesto uchvátilo družstvo „myks“, druhého miesta sa zmocnili piatáci a prvé – ako obvyčajne – zase patrilo našim učiteľom (porazí ich niekedy niekto?).

Ak si myslíte, že náš večer sa týmto skončil, tak ste na omyle – po dobrom zápase nasledoval úžasný koncert vo vestibule školy (konkrétne pred učebňou 114) a viedol ho Mgr. Martin Dzurilla. Ostatných hráčov ne-
bolo treba núkať, lebo

Valentín,
najlepší hráč turnaja...

sa s radosťou pridali. V progra-

me koncertu sa objavili tie najznámejšie hity: od ľudoviek, cez modernú slovenskú hudbu až po detské piesne, ktoré sú predmetom našich skúšok z hudobnej výchovy na fakulte. Po veľkom speváckom výkone bolo potrebné, ak nie priam nevyhnutné, posilniť sa, a preto sme pre uťuženie telesného ducha urobili ešte jednu vec – dali sme si perfektnú pizzu. Nebudem to ďalej rozvádzať, no kto tam nebol, môže naozaj ľutovať...

Vynikajúci deň a hlavne úžasný večer sme zakončili príjemnou prechádzkou po prešovskej pešej zóne, na ktorej sme z rýdzo pragmatických dôvodov degustovali sladkú medovinu...

Prežili sme teda úžasný deň, deň plný príjemných zážitkov a v dobrej spoločnosti. Vianočný volejbalový turnaj totiž nie je len o hraní volejbalu, ale najmä o vzťahoch a príjemných ľudoch.

Bc. Klaudia Rábiková

Na tejto konferencii som sa (konečne) aktívne zapojil do diania. A to nielen technickými prácami, ktoré chlapcov po väčšine neminú, ale spolu s Peťom (Göncim) aj prezentovaním príspevku. Prípravy na túto konferenciu začali už pred letnými prázdninami. Vtedy, ako úplne čerstvý člen „VEDKA“, som bol tiež vyslaný robiť výskum so žiakmi štvrtých ročníkov základných škôl. Je to naozaj jedinečná príležitosť, ako obohatiť svoj študentský život.

Ale vráťim sa k mojej prvej aktívnej zážitkej konferencii. Áno, so ctou môžem vyhlásiť, že konferencia bola aj mojou. Jej účastníkmi boli študenti a učitelia z Poľska, Čiech a my, domáci. Pred začiatkom nebolo veľmi jasné, či sa ja a Peťo postavíme aj za rečnícky pult. Pravdupovediac, spočiatku som bol aj rád, že ma to akosi minie. Som tak trochu trémista a bál som sa, že to nezvládnem. Ale nakoniec bola téma nášho príspevku predsa len na programe dňa: „Alkohol, fajčenie a iné drogy v živote žiakov mladšieho školského veku“.

Plynutím času naše aktivity naberali na otáčkach. Fungovali sme ako taký malý spravodajský tím. Dvaja sedeli za počítačom, kozmeticky upravovali prezentácie, dvaja zápasili so strojom na orezávanie papiera. Ďalší zase pendlovali medzi konferenčnou sálou a dekanátom, aby dokončili posledné úpravy miestnosti. Popritom všetkom v pozadí rezonovala veta: „Kde sú zase tí Poliaci?“ Naozaj sme fungovali ako malý spravodajský tím, ktorý ma tesne pred „uzávierkou“ a dokončuje všetko, čo sa dá.

Možno nám tam chýbal akurát nervózny šéfredaktor. Veľký, tučný chlapík, ktorý sa len hompáľa v koženom kres-

Foto mad

le a pokrikuje po ostatných tie „najvyberanejšie“ slová. Jednou rukou si naťahuje traky, ktoré sú už aj tak na prasknutie, a v druhej má obrovskú, smradľavú cigaru. Našťastie bola našim bossom, resp. bosskou skromná osoba nežného pohlavia, ktorú vlastne každý študent, ktorý pričuchol k pedagogickej praxi, dobre pozná. Teda úplný opak tohto chlapíka. Milým slovom a úsmevom nás nielen upokojila, ale aj zmotivovala k dobrému výkonu.

Po oficiálnom otvorení konferencie „ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL ŽIAKOV MLADŠIEHO ŠKOLSKÉHO VEKU“ nastal čas našich prezentácií. V tejto chvíli by však atraktívnejšou témou než konferenčné príspevky mohli byť pocity a dojmy, ktoré sme mali počas a po ukončení svojich výstupov. Takmer u všetkých boli rovnaké – spočiatku trasúce sa kolená, nevýrazný hlas, ale ubiehajúcim časom stále väčšia a väčšia istota v slovách, gestách a v mimike. A po odprezentovaní príspevku fantastický pocit...

Jednou z mála, ktorá nemala takto hierarchicky usporiadané pocity, je s určitou istotou naša Lenka (rozumej Rohaľová). Na nej je vidieť, že si to užíva od úplného začiatku až po koniec. Pre mňa je to taký „Cicero v sukni“. Viac vám o nej ale povedať nemôžem, pretože nemám súhlas na publikovanie takýchto vecí. A keďže tu máme demokraciu, určité pravidlá treba dodržiavať. Radšej sa vrátim späť k priebehu a daniu konferencie. Po odprezentovaní všetkých príspevkov sa tento prvý deň pre nás skončil.

Druhý sa niesol v znamení kolektívnych prác. My, domáci študenti, sme si pripravili rôzne chutné, a – samozrej-

me – už z názvu tejto vedeckej konferencie vyplývajúce, zdravé pokrmy. Šaláty a nátierky od výmyslu sveta. Na okamžitú konzumáciu však nebol žiaden čas, pretože nás v telocvični už čakala natiahnutá sieť a tvrdá volejbalová lopta. Vládla vynikajúca atmosféra. Prestíž týmto zápasom dodával fakt, že turnaj bol medzinárodný. Nikto ani na chvíľu nepovolil zo svojho úsilia vyhrať, preto sme si z telocvične odnášali jeden vy-

„Tak toto za ochutnanie naozaj stojí!“

nikajúci zážitok.

Už nás čakala len degustácia pokrmov a večerný relaxačný program v podobe bowlingu. Opäť sme oprášili vetu: „No, kde sú zase tí Poliaci?“ (je to skôr rečnícka otázka). Našťastie nás nesklamali a predsa len došli.

Celý večer bol vynikajúci, plný konverzácií, zábavy a bowlingu. Športu, pri ktorom sa zabavia tak mladší, ako aj starší. Táto časť nášho stretnutia už bola viac-menej neoficiálnou. Ale pravdou je, že popri riešení rôznych banálnych vecí sa vždy prekonzultovali aj situácie priamo spojené s konferen-

ciou, napríklad rôzne spôsoby, akými žiaci základných škôl vyplňali špeciálne dotazníky, vďaka ktorým sme mohli porovnávať údaje a graficky znázorniť situácie v rôznych štátoch a pod.

Čakal nás už len posledný deň, tzv. vyhodnotenie celého nášho snaženia a vytýčenie si nových cieľov skúmania. Pán dekan slávnostne odovzdal každému účastníkovi certifikát za aktívne pôsobenie na študentskej vedeckej konferencii a tej zazvonil zvonec. Ale nebolo všetkému koniec, lebo určité pocity a zážitky sa jednoducho nedajú len tak opísať slovami a nieto ešte na ne zabudnúť. A ak sa o ich zachytenie aj niekto pokúsi, väčšinou to vyznie ako prázdna, toľkokrát už otrepaná fráza. Dá sa to porovnať s túžbou zachytiť na fotoaparát úžasný výhľad. No sami dobre vieme, že tento záber v nás nikdy nevyvolá rovnaké emócie, pocity, ako možnosť stáť tam ešte raz a vidieť tú scenériu online vlastnými očami.

Na záver pripájam pár „otrepaných fráz“, no predsa tak veľa-vravných. Bolo to naozaj výnimočné stretnutie, vďaka ktorému som získal nielen množstvo skúseností, informácií a poznatkov, ale

užil som si aj veľa zábavy. Fantastická atmosféra celého stretnutia oslovila každého z nás. Myslím si, že o motivácii na prípravu a opakované zúčastnenie sa na tejto konferencii sa nemusím ani zmieňovať. Preto vás radšej srdečne pozývam na ďalší ročník, určite sa na ňom stretneme.

Michal Balík,
2. ročník Bc.

„Dobrá partiu neroztrhnes...“

Čo? DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Kedy? 5. a 7. február 2009

Kto? Študentky (a sem-tam i študenti) stredných škôl z celého Slovenska.

Prečo? Maturantky a maturanti polemizujú a hlboko premýšľajú, či sa predsa len nerozhodnú pre štúdium na našej škole.

Janka, Obchodná akadémia (Prešov)

„Škola sa mi páči aj zvnútra, aj zvonku. Neprekáža mi, že tu máte málo chlapcov, mne vyhovuje taký dievčenský kolektív. Musím sa ešte trochu poinformovať o vašej škole a uvidím, možno tu prídem.“

Monika, Obchodná akadémia (Prešov)

„Škola je pekná. Zaujal ma interiér a moje očakávania sa splnili. Celkovo tu dobre vyzerá. Plánujem sa tu prihlásiť.“

Dominika, SOŠ podnikania (Prešov)

„Prostredie je tu určite sympatické, výzdoba super. Chcela by som tu ísť študovať, ak sa mi to podarí. Mám vzťah k deťom, ale ešte skúsím, či sa uchytím v ekonomike.“

Veronika, SOŠ podnikania (Prešov)

„Interiér veľmi krásny, moderné vybavenie, profesori i dekan boli milí. Pekný výklad učiteľov bol v hale, kde aj sympatické študentky rozprávali o škole. Uvidím, rozmýšľam nad tým, či tu prídem.“

Michaela, SOŠ podnikania (Prešov)

„Prvý dojem veľmi dobrý. Máte tu moderné výstavy. Študovať tu ale neprídem, učiteľstvo ma nenadchlo, skôr to podnikanie.“

Marta, SOŠ potravinárska (Košice)

„Páči sa mi tu areál školy, odbory, učitelia sú v pohode. Chcem si tu dať prihlášku, ale odrádza ma hudobná výchova a nástroj. Neurobím skúšku a rozlúčia sa so mnou.“

Eva, cirkevné gymnázium (Stará Ľubovňa)

„Je tu úplne úžasne, som prekvapená. Učitelia milí, prvé dojmy zmiešané, ale pohoda. Výzdoba je pekná a páčia sa mi obrazy, milucké všetko. Prídem tu študovať.“

Čo dodať? Dojmy sú príjemné... Zostáva už len byť prijatým a potom sa s radosťou, chuťou a pilnosťou pustiť do štúdia!

Bc. Zdenka Juhošová

Špeciálna katedrovica

Ani netušíme, ako na to naše kolegyne prišli... Dvere nám buchli do tváre a na čelo sa nám prilepil plagát s veľkým nadpisom KATEDROVICA. Začali sme pátrať – ako to bude vyzerať? Potom prišla ďalšia otázka: Čo na seba?

Deň D však nezadržiateľne prišiel a večer to vypuklo – začala sa akcia *Tour de bar*. Po dlhom pátraní napokon prišli všetci s výnimkou našich dočasných poľských spolužiakov. Snažili sme sa zblížiť sťahovaním nábytku. Riadili sme sa heslom: ŠTUDENTI VŠETKÝCH ROČNÍKOV, SPOJTE SA! Zavítala k nám aj Jarka (Žolnová) a dve Táničky (Čekanová a Dubayová). Navzájom sme sa začali spoznávať a ako to už medzi babami býva, nechýbalo klebetenie. Čkalo sa určite aj iným ka-

tetrám...

Sme rady, že sa nám konečne podarilo stret-

núť a veľmi ťažko sa nám odchádzalo. Zodpovedná (starostlivá) „mamka“ nevedela presvedčiť svoje dve dcéry Táničky, že treba ráno vstávať do školy a ísť domov... Veríme však, že nultý ročník špeciálnej katedrovicy sa stane tradíciou. Za toto stretnutie ďakujeme psycho-tretiačkam my, eto-tretiačky...

Foto etopédky

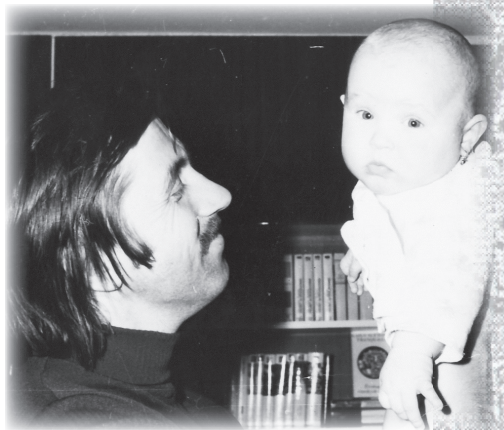
kolektív etopédok

Hovoria mu záhradník...

Do práce je ako drak...

Vždy vyberá to najlepšie...

Vždy vyhráva!

**Vie aj oddychovať,
a to si čertovsky zaslúži! Ou, jeeee...**

„Tú chcem!“

Foto album Milana Portika

„A týchto vnukov milujem tiež...“

M už mnohých rolí – manžel, otec, dedko, svokor, pedagóg, pestovateľ, hudobník, vedec, priateľ, spevák, kutil, športovec. Reč je o dekanovi Pedagogickej fakulty – MILANOVI PORTIKOVI.

Odmyslite si teraz všetky jeho tituly, lebo o nich hovoriť nebudeme. Dekana Milana Portika vám chceme predstaviť do slova a do písma BEZ BRNENIA – ako obyčajného človeka z mäsa a kostí, s jeho starosťami, radosťami, smútkami i spomienkami, ktorých spoločným menovateľom je hľadanie drobného ľudského šťastia. V nasledujúcich riadkoch si spolu s nami poskladajte mozaiku osoby, ktorá je v prvom rade človekom...

doc. PhDr. Milan Portik, PhD.

Pán dekan, učitelia majú na študentov rôzne nároky, a preto by sme sa Vás hneď na úvod chceli opýtať: Akým žiakom ste boli Vy sám?

Bol som vcelku normálnym, možno povedať solídnym žiakom. Mal som rád slovenčinu a nakoniec som aj slovenský jazyk a literatúru vyštudoval. Matematiku som veľmi neobľuboval, a to aj napriek tomu, že moja sestra matematiku vyštudovala. Ale záviselo to aj od učiteľov, ktorí ma učili. Na prvom stupni základnej školy to bolo fajn, ale neskôr na strednej škole sme mali matematikárku, ktorá bola metodicky málo profesionálna. Vtedy som pochopil, že cez učiteľa sa môže žiak k predmetu naozaj dostať. Učiteľ dokáže žiaka zapáliť pre predmet, no svojím prístupom ho rovnako môže od predmetu i odpudiť – tak, ako v mojom prípade ma od matematiky odzbrojil jej vyučujúci na strednej škole. Na druhej strane, ak učiteľ naozaj chce, dokáže žiakov obzvlášť v pubertálnom veku neskutočne zaujať a vytvoriť im tak priestor pre vybudovanie si vzťahu k predmetu.

Ktoré predmety ste teda ako žiak obľubovali a ktoré Vám boli tak trochu „proti srsti“?

Okrem slovenčiny som mal rád biológiu a aj preto som pôvodne chcel študovať medicínu. Celkom rád spievam, možno nie až tak dobre, ale rád. Čo sa týka hudobnej výchovy, mám aj jednu neprijemnú skúsenosť. Bolo to ešte v období puberty, keď chlapcom mutuje hlas. Mali sme učiteľku, ktorú sme vnímali ako zákernú. Raz mala trieda ako kolektív spievať a aj spievala. No učiteľka zbadala, že niektorí chlapci sme sa pre svoj hlasový hendikep len tvárili, že spievame. A tak nám dala zaspievať sólo. Hlas začal preskakovať... Vtedy som si myslel, že učiteľku naozaj zaškrťím. A keď raz budem veľký, tak... Tento príbeh stále rozprávam hudobníkom ako príklad toho, ako dokážu učitelia cez neaktívny prístup, hlavne v čase puberty, úplne ponížiť chlapca a tým ho odradiť od hudby a spevu. Ale osobne ma to nezlomilo, naďalej spievam rád.

A prezradili by ste nám, čím ste chceli byť ako dieťa?

Ako dieťa som chcel byť šoférom, traktoristom – asi ako každý chlapec. Potom sa to pomaly kryštalizovalo, uvažoval som aj o lekárskej fakulte, no a nakoniec som sa dostal nie na lekársku, ale pedagogickú fakultu a vyštudoval učiteľstvo.

Absolvovali ste aj nejaké krúžky?

Myslím, že celkom sa mi darilo v športe. Bol som dosť urastený dedinský chlapec. Viem sa lyžovať, kopať do lopaty a dokonca sme mali v škole aj hádzanú. Neskôr na vysokej škole som bol dobrý v basketbale. S mojou výškou som nemal problém v žiadnom športe.

Ktorý šport ste však mali najradšej?

Špeciálne som sa nevenoval ani jednému športu; v tom zmysle, že by som si priamo povedal: Dobré, tak budem atlét. Behať som behal vynikajúco – keď sme hrávali futbal, nebolo toho, kto by ma predbehol. Ak by som sa intenzívne venoval atletike, možno som mohol byť jeden z najlepších. Ale nemal som ambíciu byť takýmto športovcom. Ani manuálne zručnosti mi nerobia problém – dokážem urobiť vodovod i elektrinu v mojom dome a dokonca ma to aj baví. Máme obrovskú záhradu s množstvom ovocných stromov, kríkov, okrasných drevín, takže tiež kosím a robím aj mnoho iných praktických vecí okolo domu.

A v čom ste, takpovediac, absolútne „drevo“?

Žeby som bol v niečom vyslovene anti...? Jedna zo sestier je matematikárka a výtvarníčka, aj moja mamka mala veľmi dobré estetické čítanie – nádherne

vyšívala, plietla, tkala koberce. Myslím, že totálny „antitalent na niečo“ nie som. Geneticky to mám celkom dobre usporiadané.

Pobili ste sa niekedy?

Istotne tých bitiek s kamarátmi bolo. Pre obyčajné hlúposti, ako to zvyčajne býva.

Spomeniete si, akú najväčšiu hlúposť ste v detstve alebo v mladosti urobili?

Keď som bol malý – sedem či osemročný – bola u nás na návšteve teta z USA. Medzi množstvom darčiekov, ktoré doniesla, sa našli aj cigarety. V našej rodine nikto nefajčil a ja som práve v tomto období robil prvé pokusy v tejto oblasti. Pri pasení kráv a husí sme si s kamarátmi medzi inými aktivitami „šľali“ aj cigarety z dubového, bukového i jelšového listia. Chutilo to báječne – ako blen. Keď som doma objavil „čestrfildky“, bolo jasné, ako s nimi naložím. Viete si predstaviť ten rozdiel? Boli sme ako v siedmom nebi a podchvíľou sme ležali v opojení pod stromami. Mamka, ináč veľmi prísna osôbka, na to – samozrejme – prišla a ja som vedel, že mám problém. Ako sa mám doma ukázať na oči? Strach ma prinútil skryť sa na dvore pod malou plechovou vaňou, aby som zistil, aká je situácia. Keď už bola tma a už aj po dedine ma všetci hľadali, pričom mama neprestávala volať a sľubovať, že sa mi nič nestane, zocelilo to moju odvalu a s malou dušičkou som vyliezol. Čo bolo potom, si určite viete predstaviť. Niežeby som už odvtedy neurobil nejakú hlúposť, ale ako vidíte, dodnes si to pamätám. Aj takéto skúsenosti formujú náš životný kompas.

Chodili ste ako mladý chalan aj na zábavy? Boli ste parketovým levom?

Parquetový lev som nebol. Na zábavy som chodieval, dokonca aj ako muzikant – bubeník. Ľudovsky zbožňujem, mám ich najradšej. Priznám sa, že keď niekam služobne cestujem, tak so šoférom Milanom prespievame aj dve hodiny. Spievame, aby nám cesta lepšie ubehla, a tak, ako prechádzame mestami, spievame – *Od Trenčína, Na košickej turni, A okolo Levoči, A od Prešova...* Veľmi rád spievam s pánom profesorom Darákom aj s docentom Hornákom – sme takou skupinou, čo si spolu rada zaspieva. Mám rád aj modernú hudbu, nie však metalovú, lebo tá ma trochu znervózňuje. Ale taká klasická hudba, tak to sú skutoční speváci!

Metalová hudba Vás teda znervózňuje iba trochu. Čo Vás však dokáže skutočne vytočiť?

Viem sa kontrolovať a ako dospelý človek udržať svoje emócie na uzde, takže o doslovnom „vytočení“ v mojom prípade nemôžem hovoriť. Čo ma však dokáže zasiahnuť, tak to sú udalosti v mojom živote, ktoré sa hlboko dotýkajú mojich osobných citov. Traumatickou bola napríklad udalosť s mojim vnukom, keď sa mu stal vážny úraz. Tu ani nie je reč o vytočení – vtedy som prežíval strach, strach o blízkeho človeka.

Osobne už na život pozerám celkom inak. Možno tým, že je človek starší, zo životnej skúsenosti si uvedomuje, že mnohé veci sa môžu udiť tak i onak... a on to nijak neovplyvní.

Láska, bože, láska, kde ťa ľudia berú?

Zaujímalo by nás, pán dekan, ako ste sa zoznámili so svojou manželkou...

S manželkou som sa zoznámil na pracovisku. Stretli sme sa v Základnej škole v Širokom a zapáčila sa mi okamžite. Bola veľmi krásna, bola nádherná. Len som si neveril, či také pekné žieňa dokážem vôbec zaujať. Neskôr som sa podľa jej slov dozvedel, že som ju zaujal milotou a svojím poriadkom v kufriku a na svojom mieste v zborovni, kde som mal všetko pekne poukladané... (smiech)

Museli ste o ňu bojovať?

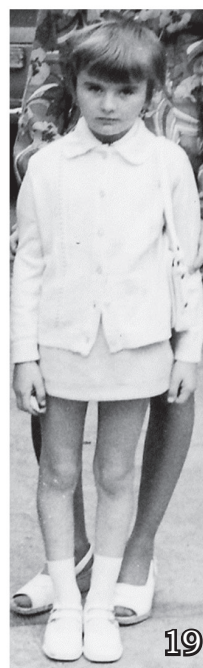
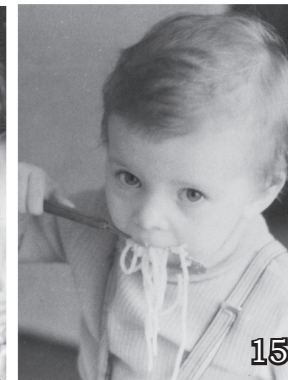
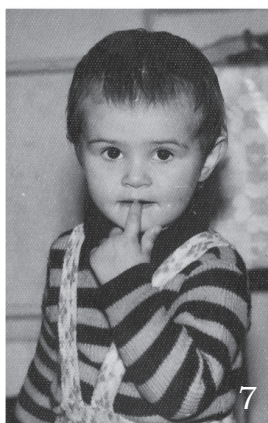
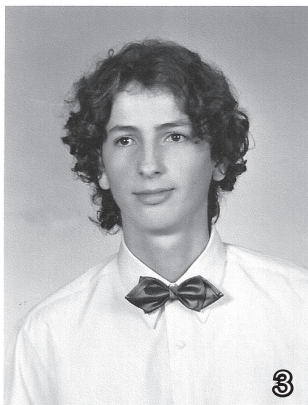
Pretože bola, ale aj je, stále pekná a dobrá, mala veľa nápadníkov. Musel som teda „za bojovať“ a zrejme tušíte, ako to skončilo. V škole sme spolu začali pracovať koncom augusta a na prvé rande sme išli niekedy v októbri. Zbral som to teda tak trochu švihom... (smiech)

V čom Vás pani manželka najviac kritizuje a v čom Vám vie najlepšie poradiť?

Ženy zvyčajne najviac kritizujú pre neporiadok. Niekedy

pokračovanie na s. 24

Takí sme (ne)boli...

22

23

24

25

26

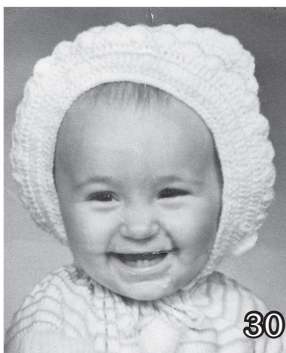
27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

aj za správanie, ale to si vážim. Veď kto iný, ak nie najbližší človek, vás má upozorniť na niektoré „prešľapy“?

No a poradiť si dám pri oblečení. Mnohokrát sa stane, že ráno mám už čosi oblečené a musím sa ísť napochytro preoblecť. Dám si poradiť, lebo manželka má dobrý vkus. Je šikovná, takže od šikovnejšieho človeka si dá človek vždy poradiť.

Pán dekan, nože povedzte, aká cesta viedla po skončení štúdia až na dekanát?

Tá cesta bola dosť dynamic-ká. Štyri roky som bol učiteľom v základnej škole. Potom som bol zvolený za zástupcu riaditeľa v jednej z najťažších škôl, v Jarovniciach. Tam som robil šesť rokov ako najmladší zástupca v okrese. Potom som sa stal riaditeľom Základnej školy vo Svinej. Opäť ako najmladší riaditeľ školy. Medzitým som študoval na Filozofickej fakulte UPJŠ. Po jej ukončení ma vedúci katedry pedagogiky oslovil, či by som si vedel predstaviť byť učiteľom na vysokej škole. Zobral som túto ponuku a stal som sa radovým vysokoškolským učiteľom. Neskôr som sa stal vedúcim katedry, prodekanom a dekanom.

Stala sa vám počas učiteľskej praxe nejaká zaujímavá situácia či príhoda, ktorá Vám utkvela v pamäti?

Áno, aj študentom ju rozprávam ako príhodu, na ktorú nikdy nezabudnem. Keď som bol mladým učiteľom, rád som

sedával na lavici a prihováral sa žiakom. Lenže raz lavica nebola zboku zaskrutkovaná. Ako som tak kýval nohami, zrazu som stratil rovnováhu a spadol medzi lavice. Všade dookola sa rozhostilo mŕtvotné ticho. Žiaci čakali, ako zareagujem, kedy sa spomedzi tých lavíc konečne pozviecham. Tu môžete zareagovať dvojako – buď sa sami na seba zasmejete a vtedy spustíte salvu smiechu, alebo žiakov začnete skúšať a dávať im päťtorky iba za to, že sa zasmiali. Ak človek zareaguje smiechom na vlastný trapas, tak je to fajn. Bolo by nešťastie, keby žiaci dostali zlé známky len za to, že učiteľ to s rovnováhou nezvládol. To bola situácia, ktorá mi utkvela v pamäti a zostane mi v nej navždy, pretože je to ten typ zvláštnej situácie, ktorá vás prekvapí a v prvom momente neviete hneď zareagovať. No nakoniec sme sa spoločne zasmiali a nebolo nijaké skúša-

Také jaterničky urobím, že až!

nie. Využívam to ako príklad pre študentov, aby vedeli a pochopili, že sa to v praxi môže pokojne stať a bežne sa to aj stáva: Vstupujete do triedy, zakopnete o prah, spadnete a vaše predstavy o hodine sa v tom momente zrúti. Počas hodiny si žiaci budú predstavovať už len to, ako ste pri dverách smiešne padali. V tej chvíli treba zmeniť charakter výučby.

Keby ste nešéfovali fakulte, pán dekan, čomu inému by ste vedeli šéfovať?

Mal som ponuky robiť šéfa v obchodných spoločnostiach. Viem si predstaviť, že by som dokázal riadiť aj firmu či podnik. Nechcem povedať, že to mám v krvi a že som génus na riadiace funkcie, ale hádam by som zvládol aj riadenie podniku.

Máte popri všetkých povinnostiach čas aj na vlastné záujmy či zábavu?

Samozrejme, že mám. Vo voľnom čase sa veľmi rád venujem záhrade. V záhrade a okolo domu dokážem relaxovať. Mám upravené trávniky a množstvo kvetov a stromov. Mám obrovskú záhradu a mnohokrát, keď som oblečený iba tak v montérkach, predstavujem si, ako by asi boli prekvapení študenti, keby v takto nahodenom človeku spoznali dekana fakulty (smiech).

A čo osobne uprednostňujete: dobre vychladené čapované pivo alebo čaj o piatej?

Priznám sa, mám radšej pivo. Presnejšie pivo za dobrým jedlom, pretože nepijem pivo len preto, aby som ho pil. Pivo mám rád za dobrým, „fajnovým“ jedlom. Mám veľmi rád kulinárske jedlá. Moja manželka výborne varí a mne zostáva menej priestoru. Ale keď je treba urobiť nejakú „dobrotu“, som pripravený. Rád varím – mám na mysli špecialitky ako huspenina, jaterničky, tlačienka, živánska, stejky a podobne. A za takými špecialitami sa dobré pivko pýta samo (smiech).

Teda bývate a žijete v rodinnom dome. Zaujímalo by nás, či ste aj dobrým gazdom. Chováte niečo?

Bez brnenia

Keď som začal učiť na vysokej škole, choval som sliepky i morky. Niekedy som choval aj ošípané, a preto som sem-tam urobil aj nejakú tú zabíjačku, z ktorej výrobky som potom pre potešenie tela i ducha doniesol na ochutnávku aj kolegom. Teraz už zabíjačky nerobievam, no o to radšej na ne chodím pomáhať. V súčasnosti som hrdý na šesťdesiat ovocných stromov, o ktoré sa starám. Toho roku bola navyše veľmi bohatá úroda – jablák, sliviek i orechov, takže som sa z chovateľa preorientoval na pestovateľa (úsmev).

Pestovanie stromov si vyžaduje podobnú starostlivosť, akú si vyžaduje výchova detí. Prezradili by ste nám, ktorý autor vás inšpiroval pri výchove tých Vašich?

Keď sa nám mala narodiť dcéra, tak sme si s manželkou kúpili knihu *Naše dieťa* a ako budúci rodičia sme sa snažili podučiť sa nastávajúcej rodičovskej role. A práve v tejto knihe ma zaujala jedna vec: *Otec príde domov z obchodu, kde kúpil banány. Najprv sám zje jeden či dva a zdôvodní to manželke tým, že otec banány musí zjesť preto, aby bol zdravý a aby sa mal o rodinu kto postarať.* A to ma vtedy oslovilo. Aj v lietadle vás podobne upozornia na to, aby ste si v prípade nehody najprv nasadili masku vy ako rodič, aby ste mohli dýchať, a až potom ju máte nasadiť vlastnému dieťaťu. Táto myšlienka sa mi páči, lebo je vskutku dôležitá, aby otec ako „hlava rodiny“ bol zdravý. Len tak môže zabezpečiť bezproblémový chod domácnosti a patrične sa tak postarať aj o manželku a o dieťa. Moje motto teda znie: Ak budem ako muž a manžel v duševnej a psychickej pohode, dokážem ju vytvoriť aj najbližším, s ktorými žijem a na ktorých mi záleží.

V ktorých životných chvíľach ste boli na seba alebo na niekoho zo svojho okolia veľmi hrdý?

Som najvyšším riadiacim pracovníkom na pracovisku – je to, myslím si, dôvod byť na seba hrdý. No to je asi maximum. Určite nechcem byť ministrom. A ak sa mi podarí dokončiť profesúru, to už by som tiež mohol nazvať maximom. Vo vzťahu k pracovisku som mnohokrát hrdý na to, čo sme ako škola dosiahli, lebo kolektív, s ktorým robím, je vynikajúci. A ja som naň ako jeho hlava patrične hrdý a vždy, keď sa mi naskytne príležitosť povedať ľuďom okolo seba, že som na nich hrdý, využijem ju. V osobnom živote som hrdosť cítil napríklad v momentoch, keď dcéra ukončila medicínu a syn právo. Vtedy si človek povie, že sme asi neboli zlí rodičia. A s manželkou sme, samozrejme, hrdí aj na svojich vnukov, ktorých milujeme.

Akú nenaplnenú víziu by ste ešte chceli realizovať?

Nemyslím, že mám ešte nejakú nenaplnenú víziu. V mojom živote som, v podstate, mal obrovské šťastie. Myslím si, že dobrá rodina je základ všetkého. Ak ona dobre funguje, máte dobré zázemie pre všetky aktivity. A čo sa týka pracovných vízií, tak možno ešte v kútiku duše snívam o cestovaní po svete. Spoznať kraje a krajiny, kde by mohlo človeka niečo osloviť a naplniť ho poznaním. Aj keď som už bol v mnohých európskych krajinách, Japonsku, Taiwane či v Amerike a mohlo by sa zdať, že som už

toho pochodil naozaj dosť, predsa by som chcel cestovať ešte trochu viac. Azda v dôchodku, keď budeme mať viac času, obujeme si túlavé topánky...

Čo by ste, pán dekan, na záver nášho rozhovoru odkázali a zapriali študentom?

Myslím si, že študentom sa práve najmä to, aby mali dobrých učiteľov, ktorí by im

ukázali niektoré zákutia života i teoretického poznania. Učiteľov, ktorí ich obohatia nielen o nové poznanie, ale pomôžu im aj na ceste za hľadaním ešte nepoznaného. A aby mali sami študenti dobrú motiváciu študovať, lebo – žiaľbohu – mnohí dobrí študenti nie sú vnútorne dostatočne motivovaní. Prajem im teda, aby mali dostatok síl, zdravia na prekonávanie aj takých prekážok, ktoré im my, učители, dávame a je ich možno veľa. Je však potrebné, aby sme vzájomne našli zdravý konsenzus, aby sme aj my ako učiteľský kolektív dokázali pochopiť to, ako prežívajú školu naši študenti. Jednoducho to, čo ich trápi a problematizuje im život. O trápeniach, ako i o tom, čo si človek myslí, však treba i povedať a naučiť sa o tom hovoriť. Úprimne chcem všetkým študentom popriať, aby na našej fakulte prežívali pekné chvíle, pri ktorých ich bude sprevádzať pevné zdravie.

Za rozhovor ďakujú Adka Sokolová a Peter Gönci,
2. ročník Bc.

HRACIA SKRINKA

„Hymnus“ Pedagogickej fakulty

1.

Nalad' strunu, zdvihni hlavu,
odhod' všetky zábrany,
vpisuj štetcom, maľuj perom,
budeš predsa učiteľom,
čo pevnými nohami
páli rovno do brány.

R:

ISIC karta, úsmev, rozum
vždy a všade so sebou.
Páni, dámy,
nie sme sami,
učiť je nám potrebou.

2.

Kalvária, vravia mnohí
uchádzačom váženým.
Never rečiam, slová klamú,
nejde, ver, o vážnu drámu,
ruka v ruke s Komenským
študenti tu tvoria tím.

R:

ISIC karta, úsmev, rozum
vždy a všade so sebou.
Páni, dámy,
nie sme sami,
učiť je nám potrebou.

Repovačka na motívy piesne – Mango, mango

Foto mad

Repovačku vytvoril kolektív
autorov pri príležitosti
Dňa dekana

Všetchni ruce nahoru!

Petko Sabol, Sabol mimo školy.
Fedi na nás počítačom hrozí.
Portik v dekanate, Miňka v telocvični,
Kochová nás praxou neustále ničí.
AIS, sylaby, PG-čka, ua..... u.

Koša, Koša, Košalová,
donútila nás tu teraz vystupovať.
Preto by ste nás,
mali niečím obdarovať.
Á-čka, Á-čka, Á-čka, ua..... u.

Ste dekanom...

Čo by ste vo svojej škole zmenili, háááá?

My, externisti:

Čistejšie WC. Je neprijemné do nich niekedy vojsť.

Viac priestoru na SEDENIE na chodbách. A nejaký ODKLADACÍ PRIESTOR, pretože všetko nosíme so sebou.

Výučba CUDZÍCH JAZYKOV, pretože si myslím, že je to jedna zo základných zručností, ktorými by mal disponovať akademicky vzdelaný človek.

Semináre by mali byť iba v SOBOTY, nie počas týždňa (kvôli uvoľňovaniu z práce). Týka sa to aj termínov skúšok.

Je tu nedostatočná INFORMOVANOSŤ pre dištančných študentov.

Viac OSOBNÝCH KONZULTÁCIÍ s vyučujúcimi a lepšie rozpracovaný ROZVRH hodín – niekedy je deň plný predmetov a inokedy sú predmety len dva.

ZODPOVEDNÝ PRÍSTUP – ak niečo poviem, stojím si za tým a nemením požiadavky podľa okolností.

Viac PRAKTICKÝCH RÁD do pedagogického života, teórie je dosť.

My, denní prváci:

Nie som tu tak dlho, preto si myslím, že tu zatiaľ **NECHÝBA NIČ**. Sú tu príjemní ľudia. Možno by som trochu viac vybavila niektoré **TRIEDY**, aby nás viac motivovali k práci, činnosti, učeniu.

Vyhovuje mi takmer všetko, nepáči sa mi len, keď to niektorí učitelia **PREHÁŇAJÚ** s tým, čo všetko sa musím odrazu do určitej chvíle naučiť.

Viac CHLAPCOV...

Lepšie **STOLIČKY** v aule č. 204b, lebo sa na tom nedá sedieť a **ŠMÝKA SA** so mnou dole.

Chýba mi tu VÝŤAH, lebo máme 10 minút prestávku a behať stále zo sektoru A do sektoru B nie je sranda – zvlášť, keď nás vyučujúci zdrží na predošlej hodine.

Chýba mi tu rozvoj cudzieho jazyka ako pre **ZAČIATOČNÍKA**, nielen pre pokročilých.

POČÍTAČE. Možnosť písať si prácu a uložiť si ju na USB. Prečo? Aby som nemusela chodiť inam. A prístup na požiadanie (kto, kedy a ako dlho).

Viac OSOBNÉHO KONTAKTU so študentmi pri sprostredkovaní info – nielen tam si to pozrite; je to tam a tam.

Zmenila by som to, aby sa organizovali krúžky na všelijakých HUDOBNÝCH NÁSTROJOCH.

My, denní tretiaci:

MILÉ UPRATOVAČKY a jedáleň priamo na našej fakulte, **KOPÍROVACIE** a tlačiarenské služby priamo v internetovej miestnosti, odpadkové koše pri fakulte a špeciálny **PARK** pre fajčiarov. Ale aj tak sme najlepši!

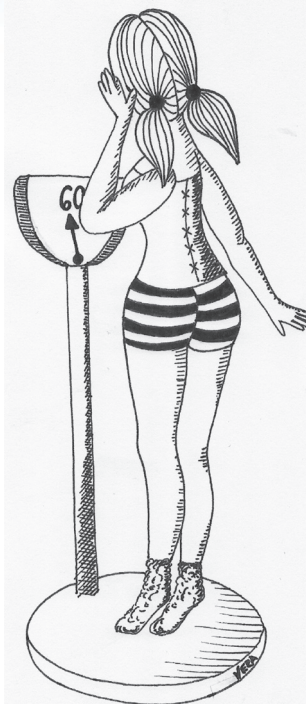
Viac **LAVIČIEK** na 4-om poschodí, väčší **VÝBER** v bufete, možnosť tlačiť práce z USB.

CHODNÍK – pri potoku, ktorý je skratkou; **LAVIČKY** – vonku pri budove a v budove **ŠATNE** – na veci a bundy; šatňa na telesnú výchovu – na zámok a kľúč.

Vonku mi chýba **TERASA**. Väčší bufet, kde sa bude dať posediť, porozprávať so študentmi a príjemne stráviť voľný čas v škole. Niečo ako **REŠTAVRÁCIA**.

Posedenie pre študentov pred PF + POPOLNÍKY; WC s papierovými utierkami + toaletným papierom; OVOCIE v bufete + KANCELÁRSKE POTREBY.

Som za **ROVNOŠATU**, aby študenti mali oblečené rovnaké oblečenie podľa ročníkov.

Alica PETRASOVÁ

Sylvia Plath RANNÁ PIESEŇ

Láska ťa spustila – ťažké hodinky zo zlata,
babica ťa potľapkala po päťach a tvoj
holohlavý plač
si našiel miesto medzi živlami.

Náš spev zvelebuj tvoj príchod,
po ozvenách. Socha práve dokončená.
Tvoja nahota v múzejnom prievane
zatieni našu istotu. Bledí ako steny sme ťa
obstáli.

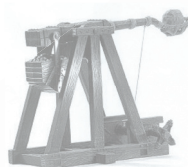
Už nie som tvojou matkou
viac než oblak vo vykvápanom zrkadle,
v ktorom sa obraz
pomaly zotiera rukami vetra.

Tvoj nečujný dych celú noc
blikoce medzi ružovkastými lupeňmi ruží.
Zobúdzam sa a počúvam:
v uchu mi šumí vzdialené more.

Zamrnčíš a ja sa potkynam z postele,
oblečená v staromódnom župane –
obťažkaná mliekom a kvetmi.
Ústa sa ti otvárajú dokorán – ako mačke.
Okenná tabuľa

už obelieva a berie si späť svoje ľahostajné
hviezdy. A už si skúšaš
za priehrstie tónov.
Jasné hlásky sa vznesú ako balóny.

(preložila Markéta ANDRIČÍKOVÁ)

Hrib

Šibi-
-ribi, masné ryby,
idem hľadať chutné
hriby. Aka-fuka, funda-
-luka, spoza listu hrib vykúka.
Ak-
-fuk,
funda-
-luk, o tom
mieste ani
muk.

Lod'ka

L
ep
idie
lkom
zalepím
dno lode.
Keď dolepím,
pustím loďku
k
vode.
Možno sa mi vráti z plavby celá.
Potopí sa? To nevedí. Krásnych
lodiek pláva v mori veľa.

Martin KLIMOVIC

Tatiana BILANČÍKOVÁ

Pane...?

V umřtvených zdrapoch hmly
Ospalo oblizujúcich vlhké večerné chodníky
Je znetvorená túžba nebyť.
Pred hrejivým kužeľom
Tichučko bzučiacej pouličnej lampy
Nesmelo cúvla
I bielovlasá pergamenová hrča
S mútnym leskom v zlomených očiach...

Už nikdy nechcem stretnúť
Tento večný príbeh zošúverených
Odkrvených pier.
Lebo nikdy to nebudem ja.

Radoslav RUSŇÁK

Martin DZURILLA

Maľované ticho

Tichučko sa ide po lese
Vnútro bez teba
sa mi rozprestrela
len v predstave

Kdesi som čítala
Sám nič nezmôžeš
Azda
Pritúl ma
k sebe
maľované
modré nebo
Očistím ťa
Rukou
mesačným svetlom
umytou
Bez bázne
z úcty k tebe
nevzhliadnem
a v pokore
dokonca
Pôjdem
po ceste
vybranej

Snáď
sa mi
splní
dávne želanie

Alena SEDLÁKOVÁ

Pri jeho mene sa neubránime asociácii, ktorá jeho krstné meno posúva do sféry najväčšieho sviatku zaľúbených. V duchu nomen omen je potrebné povedať, že meno svätého Valentína a láska, ktorú svätec reprezentuje, sa stala pri učiteľskej práci s deťmi osudom i tomuto zaujímavému a neprehliadnuteľnému človeku – absolventovi našej Pedagogickej fakulty. Čím ho možno v krátkosti uviesť? Riaditeľuje v bertotovskej základnej škole, ako malé chlapčica chcel byť pilotom a za školu života považuje zbíjanie paliet. A hoci má učiteľstvo rád a skladá piesne, aj keď nie je hudobník, dodnes rodičom vyká... Človek, ktorý v ženách hľadá to, čo sa kúpiť nedá – iskrú a šarm. Skrátka, VALENTÍN ŠEFČÍK...

me, že čím človek rástol a dospieval, tak sa vidina lietania začala vzdďalovať... ani neviem prečo. Neuvažoval som už týmto smerom, ale bol to naozaj môj detský sen. Dnes by som chcel sedieť v nejakej reklamnej agentúre, ktorá vyrába a pripravuje rôzne reklamné slogany či TV spoty.

zbíjal som palety – to bola pre mňa veľmi dobrá škola života, lebo fyzická, manuálna práca je vždy niečo, čo ma bavilo a baví aj dodnes. Ale práve tam sa zrodila myšlienka ísť učiteľským smerom a prišiel som na to, že nechcem do konca života ostať pri zbíjaní paliet. Prvýkrát ma neprijali – vtedy som sa hlásil na učiteľstvo 5. – 12. Potom som to skúsil na Pedagogickej fakulte, odbor 1. – 4. Bol som prijatý a školu som zdarne ukončil. Teraz môžem povedať, že to, čo robím, ma aj skutočne baví.

A ako si spomínate na vysokoškolské časy?

Hovorím o nich iba v superlatívoch, lebo môj študentský život bol dobrý, krásny a zážitkový. A vďaka niekoľkým veciam. Hoci som išiel na VŠ s odstupom piatich rokov, rodičia mi to financovali. Štyri roky som býval v starom internáte, na izbe č. 406 – s kamarátmi Ľubom a Paľom. S nimi sa človek nikdy nenudil. Bolo nám všetkým úžasne a veselo, takže tie štyri roky boli krásnym predĺžením mojej mladosti a vždy na ne spomínam, ako na to najkrajšie, čo som v tomto študentskom živote zažil.

Začnem in medias res: Čím ste chceli ako dieťa byť a čo bol Váš detský sen?

Kedysi dávno som sa chcel stať pilotom, lebo ako dieťa som navštevoval modelársky krúžok a strašne ma tá práca a pohľad na lietadlá bavili. Samozrej-

Keď sa na vás dívam, tak to ešte môžete stihnúť. No zaujímalo by ma, prečo ste sa rozhodli študovať na Pedagogickej fakulte?

Vedel som, že na PF sú najkrajšie dievčatá... (úsmev)

Ďakujem... (smiech)

Ale myslím si, že to nebol môj zámer. Cesta k učiteľstvu bola trochu kľukatejšia, pretože po gymnáziu som sa ocitol na VŠ technickej, na Strojnickej fakulte, kde som vydržal jeden semester.

Čo Vás teda motivovalo k tomu, že ste sa dali na učiteľské štúdium?

Na Strojnickej fakulte som prišiel na to, že práve to je to, čo robiť nechcem. Po polroku som šesť mesiacov pracoval, prišla vojna, a tak som si v nej dva roky odkrútil. Ďalšie dva roky som pracoval ako robotník,

Odporúčate to asi všetkým...

Určite. Ak idete na VŠ, tak nechodte na privát, ale do internátu. Ak totiž dochádzate, večer sa nemôžete opiť... (smiech)

K akému typu študentov by ste sa priradili?

Bol som zvláštny prípad už len tým, že som šiel na vysokú školu s odstupom piatich rokov, takže už som čosi o živote vedel. Odmakal som si niečo v práci, niečo na vojne, a to ma donútilo pozerieť sa na niektoré veci úplne ináč. Moja zodpovednosť bola trochu iná. Snažil som sa byť poctivým študentom jednak preto, aby som aj mojim rodi-

Časopis Základnej školy v Bertotovciach

čom, ktorí do mňa viac rokov vlievali nádej a financovali ma, neurobil hanbu... Ale nesedel som ani v izbe, keď moji kamaráti išli do krčmy. Mal som blízko ku všetkým akciám a aktivitám.

Zaujímalo by ma, ktoré boli Vaše obľúbené predmety a ktoré ste – na druhej strane – neznášali?

Vysokou školou som preplával dosť ľahko. Súvisí to aj s tým, že v tomto odbore som sa našiel. Nemal som vyložene nič, čo by som neznášal... Keď prišla skúška či zápočet, tak sa bolo treba skrátka učiť. Mal som rád hudobnú a hodiny klavíra zvlášť. Nie som hudobník, ale klavír ma poznačil a učaroval mi. Skladám piesne a pre naše deti aj hrám. Slovenčina ma s hudobnou bavili najviac.

Mali ste svojich obľúbených učiteľov?

Áno, Šimčíkovicov – oboch. Ale aj Germuškovú, Milčáka, Antošovskú, Šotkovskú, Kušnira a Doliša, ktorý zomrel mladý, ale vedel naučiť a bol perfektný srandista.

Ak by ste v súvislosti so školou mohli našim absolventkám poradiť niečo do praxe, čo by to bolo?

Dávajte si pozor.

Na koho?

Dávajte si pozor na všetko! (úsmev)

A teraz trochu z iného súdka. Kedy ste, pán Šefčík, boli prvýkrát zaľúbený a dostali aj prvú pusú?

Prvú pusú som nedal ja, ale dostal som ju.

To mi na Vašu dobu nejako nesedí, vtedy boli muži snád aktívnejší...

Ale prvú pusú som dostal od Evky v materskej škole a tá je

dnes tiež učiteľkou pre 1. až 4. ročník (smiech). Ja som bol vo svojom živote zaľúbený niekoľkokrát, ale skutočne, reálne a vážne som chodil len s jednou a tá sa stala mojou manželkou. Volá sa Jarmila.

Koľko máte vlastne rokov?

Na koľko vyzerám... Tipnite si. Mám 41 rokov.

Ja by som vám určite hádala do 40.

A čo pijete? (úsmev)

Čo ste mi dali – malinový čaj (smiech). No keď už sme pri Vašej manželke – aké boli dievčatá pred dvadsiatimi rokmi a aké sú podľa Vás dnes?

Človek aj starne a na veci sa pozerá s odstupom. Vnímam to tak, že dnešné dievčatá sú čoraz viac dospelšie. Viac o seba dbajú, pekne sa obliekajú. Dnes sú štrnásťročné dievčatá takmer ženy – už nehovorím o tom, aké sú ženy na vysokej škole. Cestujem po Slovensku, ale tie najkrajšie sú naozaj na východe. Dnešné deti sú viac otvorenejšie, odviazanejšie.

Učíme sa hovoriť všetko na plné ústa, len neviem, či je to dobré. Ja svojim rodičom dodnes vykám, bol som takto vychovaný.

Moje deti mi tykajú. Mám trinásťročnú dcéru Katku, Andrejku – tá má desaťrokov a Šimon je osemročný.

A čo si všímate na ženách ako prvú?

Oči. Jedna z najdôležitejších

vecí sú oči, lebo hovoria veľmi veľa.

Myslíte farbu očí?

Nejde o farbu, myslím to všeobecne... Ten pohľad ženy, ktorým sa nechávam ovplyvňovať. Sú herečky, ktoré to vedia skryť. Hľadám v ženách, čo sa nedá nikde kúpiť, ani získať. Je to iskra, ktorá v žene buď je, alebo nie je. Šarm, ktorý osloví alebo neosloví.

Ja sa na seba radšej nebudem pýtať – či oslovím, alebo neoslovím (a keď som sa z profilu zahľadela na pána Šefčíka, zamyslel sa, potmehúdsy sa usmial a mlčal)...

Čo bolo pre Vás dôležité pri výbere partnerky? Čím Vás manželka zaujala?

Manželka mala iskru a dobrý pohľad na život. Páčila sa mi.

Ako ste spokojný so školstvom a novými reformami?

Neviem, či existuje učiteľ, ktorý by kladne ocenil túto reformu. Myšlienka je to dobrá, ale príprava na čas a realizáciu sú krátke. Nemáme dosť základných kníh, aby sme mohli dobre fungovať. Bolo povedané „A“, ale nebolo povedané „B“. Je strašne zlá situácia v zásobovaní kniha-

My sme bertotovská budúcnosť!

mi – stály a permanentný stav. V dnešnej dobe sa robí veľa zbytočných vecí – hovorím o papierovaní. Sú predpisy, ktorých sa škola musí držať, vytrápi sa a ostáva to v zásuvke.

Často počúvam, že dnešné deti sú nevybehané. Ako vnímate modernú mládež, dnešné deti?

Dnešné deti sú nevybehané. Pracujem na vidieku, deti majú dosť priestoru a času na šport. Obec ponúka možnosti, kde sa deti môžu venovať športovým aktivitám. Nemáme telocvičňu, ale ihrisko. No doba je taká, že deti sedia pred telkou. Počítač je fenomén, ktorý zachváti každé dieťa. Sú to normálne deti. Ak ich porovnáme s mestskými, tak sú menej pribojné a keďže pochádzajú z nárečového prostredia, majú problém vyjadrovať myšlienky spisovne. Je to otázka času. Potrebujú sa otúkať a život ich zvyšok naučí.

Píšete aj básne. Kedy ste ich začali písať a vôbec – kto Vás inšpiroval?

Začal som písať, keď som sa stal učiteľom. Pracoval som v Základnej škole v Lemešanoch. Mal som k literatúre a poézii blízko. Prvé veci vznikali na fakulte, ale mali filozofický a ľudostný charakter. Pre deti som sa rozhodol písať len tak. Prvá báseň sa volala – *Hore chobot tretí*. Je o pyšnom slonovi, čo má hore nos.

Takže to nie je o Vás...

Nie (smiech). V roku 2000 mi vyšla kniha – *Kniha na vydaj*, ktorú som venoval mojim dvom dcéram. Druhú knihu – *Kamienky pri ceste*, som venoval môjmu synovi Simonkovi. Moja obľúbená báseň je *Dážď*.

Vy aj recitujete?

Nie, môj hlasový fond tomu nezodpovedá.

Ale veď máte pekný hlas.

Nemyslím (úsmev).

V telefóne to prvýkrát naozaj nevyzeralo zle... (úsmev) Zaujímalo by ma, keďže tvo-

rite, či máte aj svojho obľúbeného autora či autorov.

Mám rád Váľka, Feldeka a Heviera. S posledne menovaným som aj v kontakte a príde mi krstiť tretiu knihu. Mojou obľúbenou knižkou z detstva je *Braček a sestrčka* od Márie Jančovej. Knihy si inak kupujem v antikvariáte. Momentálne stále píšem pre deti a mám, ako som už spomínal, rozpísanú tretiu knihu.

A tú venujete... Treba ďalšie dieťa (úsmev).

Nevenujem ju teda nikomu (smiech).

Za rozhovor ďakuje Bc. Zdenka Juhošová.

Čujte – čujte!!! **SLAVOMÍR KRAFCÁK** je riaditeľom ŠZŠ Malý Slivník a zároveň i riaditeľom projektu **Integrácia 2009**. Ako človeka z mäsa a kostí ho vedia očariť inteligentné a veselé ženy. Miluje basketbal a hral aj v orchestri na trúbku.

SLAVOMÍR KRAFCÁK

Čo je však v tejto chvíli podstatné? Predsa to, že Slavomír Krafčák bol organizátorom a riaditeľom akcie **INTEGRÁCIA 2009**. Projekt bol jednou z foriem, ako v našej spoločnosti ukázať cestu k vzájomnej tolerancii a porozumeniu cez spájanie detí zo základných a špeciálnych škôl, intaktnej mládeže a detí s postihnutím. Hlavnou myšlienkou bola integrácia detí s ťažším štartom do života prostredníctvom kultúry a prehliadky talentu.

Akcia sa uskutočnila 23. – 24. marca v Mestskej športovej hale v Prešove a zúčastnili sa jej

„Zbíjal som palety.“

Valentína Šefčíka

**„Hľadáť peknú ženu,
pri ktorej nezaspím.“**

mnohé známe tváre slovenského šoubiznisu.

Súbežne s vystúpením týchto umelcov prebiehala súťaž družstiev žiakov zo ZŠ a špeciálnych ZŠ, v ktorej preukázali svoju šikovnosť a talent.

INTEGRÁCIA 2009 bola sprevádzaná zástupcami médií a vstup bol zdarma. Zúčastnilo sa jej približne 5000 detí zo základných a špeciálnych škôl.

Slavo, aké si bol dieťa?

Veľmi poslušné, ale teraz to neplatí.

Čo bol tvoj detský sen?

Sníval som, aby bol mier (smiech).

Tak teda mier... A čomu si sa teda venoval v detstve?

Bol som hyperaktívne dieťa. Hral som na trúbke, chodil

do zboru, športoval – hral som najmä basketbal a balil dievčatá.

Čo ťa motivovalo k tomu, aby si takú veľkú akciu pripravil?

Stav na Slovensku. Vzťah intaktnej mládeže k deťom s postihnutím. Mám 8-ročnú prax v špeciálnom školstve, takže vnímam súčasný stav intaktnej populácie k ľuďom so zdravotným postihnutím.

„Kultúra národa, štátu sa hodnotí aj podľa toho, ako sa vie postarať o ľudí, ktorí potrebujú pomoc...“

Za rozhovor ďakuje
Bc. Zdenka Juhošová.

**INTEGRÁCIA
2009**

Foto album Slavomíra Krafčáka

Bolo by hriechom nevyspovedať pre potreby nášho študentského stavu tohto hudobníka. Hudobníka, ktorý zostal človekom; človeka, ktorý zostal hudobníkom. Vyhodňara jak repa a hudobníka jak víno... Teda IVANA TÁSLERA.

Turné Hlava má sedem otvorov skončilo. Ako ty osobne hodnotíš jeho priebeh? Bolo všetko tak, ako si očakával?

V podstate to hodnotím pozitívne, nemal som nejaké konkrétne očakávania. Som spokojný. Niektoré dopadli dokonca lepšie, niektoré možno trochu horšie, ale v zásade to bola veľmi dobrá šnúra.

Nový album s názvom, ktorý nesie aj turné, je siedmim štúdiovým albumom. Ako vznikol?

Vznikal veľmi rýchlo, keď to tak môžem povedať. Hneď, ako sme skončili robotu na platni Jara Filipa, začali sme točiť túto dosku a to netrvalo až tak dlho. Tak nejako sa to vyvinulo, že zrazu táto platňa bola hotová. Ani sme to nečakali a už bola, možno rýchlejšie ako po minulých rokoch. Rýchlejšie, kľudnejšie a ľahšie.

Od prvého albumu prešlo už niekoľko rokov, presnejšie desať. Zmenilo sa nejako smerovanie kapely?

Myslím si, že je to stále tá istá kapela. Zmenili sa možno nejakí muzikanti, zmenili sa okolnosti, zmenila sa doba, ale táto kapela ide tou istou cestou ako na začiatku, tá cesta je jasná. Je taká, aká mala byť, a to, kde sa teraz nachádzame, hovorí o tom, aké kroky sme robili. Nesnažili sme sa ustupovať z našej predstavy, nesnažili sme sa skláňať pred nejakými ľuďmi, nerobili sme nijaké ústupky, ktoré iní s ľahkosťou a hravosťou robili a mám po-

„Aj teraz je to boj.“

cit, že to je tá najväčšia výhra, najväčší úspech, ktorý sa nám podaril. Zachovať si „ksicht“ tejto kapely, zachovať si vernosť ľudí.

Čo sa týka hudby a štýlu, ktorý ste hrali predtým a teraz – je to to isté?

To neviem posúdiť, ale asi úplne nie, vtedy som mal pätnásť rokov a teraz mám

trošku viac (smiech).

Snívali ste ako kapela na začiatku o tom, čo teraz prežívate? Alebo boli tie sny iné?

Tie sny boli úplne iné, boli naivné. Aj teraz sú tie sny naivné, ale predtým boli stokrát naivnejšie. Ale určite sme neriešili také veci, ako sa riešia teraz, alebo aké riešia mladí muzikanti v dnešnej dobe. Ťažko to vysvetľovať. S touto rockovou muzikou to bolo zložitejšie v deväťdesiatych rokoch. Mám pocit, že kapela podobná nám tu v tej dobe vôbec nebola – možno len Hex. Boli tu iné hudobné zoskupenia, takže tá cesta bola vždy ťažká, ale práve to nás na tom bavilo – že tá cesta nie je jednoduchá, že to nie je vydláždená cesta, po ktorej si kľudne ideme. Vždy to bol boj, vždy, dokonca aj teraz je to boj. Bojovali sme a urputne bojujeme doteraz.

Kto všetko sa textovo podieľal na novom albume? Sú tam aj tvoje texty?

Môj text je tam jeden a okrem Vlada Krausa, klasického textára IMT Smile, tam pribudli aj

IVAN TÁSLER

Foto maď

noví ľudia. Je tam Ivana Kupková, ktorá už jeden text na našu starú dosku Klik-Klak napísala a teraz po 10-ich rokoch napísala pesničku Nebudem zlý opäť. Je to taký comeback a je to veľmi príjemné. Ďalej Lukáš Duchovič, nový človek, nový textár, veľmi talentovaný muzikant, veľmi talentovaný umelec. Inak je to mladý devätnásťročný chalan, ktorý začal písať texty ani nie pred mesiacom a už sú na našej doske. Takže je to celkom zaujímavé, z jeho strany sú to – povedal by som – ešte panenské texty.

Vieme, že si pracoval aj na cédečku venovanému Jarovi Filipovi. Splnil ten-

to projekt svoj účel? Pre mňa určite. A myslím si, že aj pre mnohých ďalších ľudí. Proste je to projekt, ktorý tu už dávno mal byť a som rád, že som mohol byť pri ňom, a že som sa mohol tých pesničiek dotknúť. Prerobiť ich nejakým spôsobom alebo osloviť ľudí. Jediné, čo ma sklamarlo, bol postoj niektorých ignorantských ľudí, tváriacich sa ťažko intelektuálne. Našli sa hlasy, ktoré tento projekt odsudzujú. Vraj prečo sme sa dotýkali týchto vecí – mali ostať tak, ako sú. Pre mňa je to ako počúvanie rozhovoru dôchodcov na lavičke. Tieto veci ma zarmútili. Aj postoj určitých konkrétnych ľudí, ktorí mali s touto doskou až príliš veľa spoločné a ich reakcia bola pre mňa neuveriteľná. Sklamalo ma, že pri projekte, kde sa skla-

na tento projekt oslovil prevažne východoslovenských umelcov?

To je úplná náhoda. Sú tam kapely, ktoré tam naozaj chceli byť, nie tie, ktoré bolo treba prehovárať. Kapely, ktoré chápali o čo ide a s ktorými nebolo treba nič riešiť. Sú tam tí, ktorí z môjho pohľadu stoja zato. Majú svoj osobitý štýl, svojich fanúšikov. Snažil som sa dať tam veľa nádejných ľudí. Sú to ľudia, s ktorými nemám problém a ktorí – mám pocit – skutočne stoja zato.

Si nielen umelec, ale a k to môžem tak povedať, aj veľký

„Nezarobil som ani korunu.“

cestovateľ.

Máš niektorú krajinu, do ktorej by si sa rád vrátil?

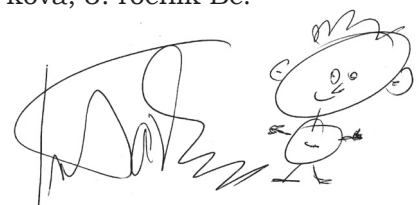
Mám, mne sa strašne páčilo v Austrálii. Je to nádherná krajina. Mesto Sydney je krásne, ja by som v ňom aj žil. Rajské miesto plné surferov, krásnych a uvoľnených ľudí. Samotné cestovanie človeku niečo dáva. Niekde sa vyberie a vidí svet úplne inak.

Čo by si na záver odkázal našim študentom, keď vieš, že z nich budú budúci učitelia?

Učiteľ je krásne povolanie, ale ja nerád dávam odkazy. Myslím si, že toho nemám ľuďom veľa čo povedať. Viem spievať alebo robiť zábavu.

Učiť sa, učiť sa, učiť sa, poslúchať učiteľov a vážiť si autority, čo vám iné ostáva... (smiech)

Za rozhovor ďakuje Ivana Misáková, 3. ročník Bc.

Prečo si

Foto mad

Snad príjde den, kedy láska vráti se k nám... Asi najlepšie to vie spevák, ktorému nie je cudzia ani spolupráca so slovenskou skupinou IMT Smile. Ak ešte stále nevie, o kom je reč, napovieme vám – v českom hudobnom podsvetí je známy pod menom MUŠKETÝR. Predstavujeme vám PETRA KOLÁŘA!

Ako a kedy sa začala Vaša spolupráca so skupinou IMT Smile?

Vzniklo to asi pred dvoma rokmi, keď mi napadlo, že by som chcel zbúrať takú pomyselnú kultúrnu hranicu medzi Slovenskom a Českom. Všetko vždy fungovalo, no po revolúcii to prestalo, neviem presne prečo, ale stalo sa to. Chcel som zmeniť producenta, chcel som spraviť dosku a chcel som, aby bola trochu iná a pestrejšia. Hľadal som producenta a narezil som na Ivana. Stretol som sa s ním v Prahe, sadli sme si na kávu a prišli na to, že si rozumíme, čo sa hudby týka. Takže teraz sú piesne na novej doske, ktorá sa volá „Bez křídel“. Vyšla minulého roku a sú tam štyri naše veci, ktoré vznikli, plus duet „Pýcha a pád“, ktorú sme hrali „live“ na koncertoch. Dúfam, že spolupráca bude pokračovať aj naďalej.

EXTRAKALIBER

SPEVÁKOV

Máte za sebou koncerty po Slovensku. Ako Vás vnímalo slovenské publikum?

Bol som plný očakávania, pretože som tu nikdy nekonzertoval. Strašne mi to ma prekvapilo, že niektorí ľudia vedeli, kto som a poznali ma, dokonca si spievali moje pesničky. Bolo to pre mňa veľmi príjemné. Fakt, a to nekecám.

V Prešove to bolo iné, bolo to vonku, malo to úžasný zvuk. Ľudia prišli a bavili sa.

Zistili sme aj to, že okrem hudobnej scény sa objavujete aj na tej divadelnej. Presnejšie v muzikáli Traja mušketieri. V čom je divadelné javisko iné?

Je to iné v tom, že v divadle som iba výrazový prostriedok, ktorý plní požiadavky režiséra, ktorý ma jasnú predstavu. A keď vytváram dosku, tak som ten hlavný ja. No a v divadle si zaspievam, oblečiem sa ako na karnevale. Publikum je príjemné, neovplyvňujem ho len ja, ale celý tím a v tom je to zaujímavé. Je to príjemné zmena a veľmi ma to baví.

„Kritiku neuznávam, nemám ju rád!“

Ako si spomínate na svoje začiatky?

Keď sa človek rozhodne, že chce niečo robiť – či už je to hudba alebo iná práca – je plný očakávania z výsledkov, ktoré zo začiatku neprichádzajú. Potom je sklamaný. Je dobré nepodliehať sklamaniu a ísť si za tým, čo človek chce. Začínal som ako bubeník, no v kapele nemal kto spievať, a tak som musel ja. Trvalo to síce dlho, no šlo to hore. Teraz čítam rôzne hudobné knihy, z ktorých čerpám energiu a dávam ju do svojej tvorby, aby bola pestrá a aby moje dosky nenudili. Hudobne je to

pestre. Chcem robiť pesničky, ktoré keď si zaspievame, melódia nám ostane zníť v hlave.

Keby ste mohli, zopakovali by ste si turné po Slovensku?

Jo, ako rád! Ale bol by som radšej, keby to bolo zase s Ivanom. Rozumieme si a partia ľudí, ktorú má okolo seba, je naozaj dobrá. V tejto atmosfére sa potom aj vynikajúco pracuje.

Získali ste niekoľko hudobných ocenení. Ktoré z nich je Vám najbližšie?

Nerozlišujem, či je to ocenenie od ľudí alebo od kritikov. Každé ocenenie je príjemné. Je to čerešnička na torte, ktorá buď príde alebo nepríde. Neočakávam to, ale keď to príde, je to fajn. Od ľudí je to úprimné, moja muzika na nich zapôsobila a vyvolala nejaký pocit. Kritiku neuznávam, nemám ju rád, lebo je vždy strašne subjektívna. Názor kritikov môže niekoho ovplyvniť, ale čo majú do toho čo kecať (smiech). Ale neodmietam ich... (smiech)

Čo by ste, pán Kolář, odkázali na záver našim študentom?

Jéj, učiteľky a učelia... Každé štúdium je pre život dôležité – aby mal človek základ, na

ktorom môže stavať. Preto im odkazujem, aby prekonali tie nástrahy, ktoré štúdium prináša, pretože keď nič nemáte, tak nemáte kde začať.

Za rozhovor ďakuje Ivana Misáková, 3. ročník Bc.

MARTIN HUSOVSKÝ je členom výbornej prešovskej kapely, ktorej CD-čka Časopriestor a Bludisko už kde-ko dobre pozná, a zároveň je študentom masmediálnej komunikácie v Prešove. Je spevákom, klaviristom a mladým človekom, ktorý navyše už stihol hlavu navliecť do manželského chomúta. A kto mu k tomu dopomohol? Predsa súčasná manželka – Veronika Koščová.

MARTIN HUSOVSKÝ

Čím si vždy chcel byť? Môžeš povedať, že sa ti splnil tvoj detský sen?

Asi áno... Nesníval som od malička, že budem spevák, ale už v puberte som túžil hrať, mať vlastnú kapelu a byť muzikantom, čo sa mi aj splnilo. Ako malý som chcel byť všetkým možným – kozmonautom či požiarnikom – jednoducho ma priťahovali štandardné klasické zamestnania (úsmev).

Aké si mal detstvo a aké si bol dieťa?

Asi dobré (smiech). Hm... Určite dobré. Už od prvého ročníka som chodil na klavír, dedko ma sprevádzal a strážil, za čo mu ďakujem. Hudba sa so mnou vliekla a klavír je mojim detstvom. Bol som aj modelár – vystrihoval som lietadlá z papiera. Mám aj troch bratov, takže som sa niekedy, čo sa týka hudby a názorov, zviezol popri nich.

Kedy si bol prvýkrát zaľúbe-

ný a kedy si mal prvý bozk? Manželka si asi v tejto chvíli môže niekam odskočiť... (smiech)

Matne si spomínam... Mal som asi pätnásť rokov a šlo to nejak jedno s druhým...

Jedno s druhým? Až tak?

Iba tá pusa, ďalej už nie. Nič viac! (úsmev)

A v materskej škole?

Ááááno, v materskej škole... Musím sa teda priznať (smiech). Tam však neboli ešte pusy, bol som vtedy slušný. Bolo to len také chodenie... (úsmev)

No a aké typy žien sa ti páčia? Čím si ťa dokážeš získať, prípadne odradiť? Túto otázku ti kladie kvôli

naším študentkám, babám, pégečkárkam...

Pégečkárky, hovoríš

„Manželka ma zachraňuje od všetkých peňazí...“

(úsmev)?

Mne však učarovala manželka. Asi preto, že vždy, keď som ju stretol, mala veľa energie a najmä tej pozitívnej. Bola veľmi akčná. Hurikán, ktorý sa mnou prehnal a zmohol ma až natoľko, že som si ju vzal.

Takže takéto ženy preferuješ?

Obdivujem ženy, ktoré niečo robia a svoj čas aj využívajú.

Veronika (manželka) tancovala a hrala v divadle, maľovala, spievala. Nadšene som sledoval jej aktivity. Je absolútne sebestačná.

Veľa chlapov odradí karierizmus ženy. U teba to tak nie je?

Keď sme sa s Veronikou bavili, čo bude s nami ďalej, tak hneď od začiatku bolo jasné, že rodina je u nej na prvom mieste. A deti tiež. Nie je karieristka, a to si veľmi vážim – na rozdiel od mňa. Zo mňa sa stal karierrista (smiech).

A manželka to toleruje?

Veronika: Čo iné mi ostáva?

Zvykla si?

Maťo: To je už také vynútené.

Teda sa s tým zmierila...

Veronika: Nemám sa čo zmierovať, veď som s človekom, ktorého milujem. Momentálne je jeho obdobie, čoskoro si to vymeníme. Maťo sa bude starať o deti a ja budem zarábať.

Maťo, tak budeš spievať bábätku – a možno ti aj zatlieska...

Maťo: A albumy bude dostávať k narodeninám (smiech).

Si ženatý. Bola svadba v tvojom živote veľkou zmenou? Kde ste sa spoznali?

Hm... mal som asi pätnásť rokov? Nie, šestnásť! Stretli sme sa v meste, no poznali sme sa z videnia. Raz na prešovskom Liverpoole Veronika spievala a zistila, že nevie hrať na gitaru, a tak som ju sprevádzal ja a ona to vtedy vyhrala. Bolo to naše prvé stretnutie – aj pracovné, aj osobné. A potom náš vzťah prechádzal rôznymi peripetiami, schádzali sme sa a rozchádzali. A 19. júla sme sa napokon vzali.

Foto album Martina Husovského

Študuješ masmediálnu komunikáciu. Stíhaš školu, prácu a manželku?

Nestíham nič a najmä manželku. Práci časovo nerozkážem, škola pokrívka, ale so štúdiom čoskoro končím. Chcem byť verný hudbe. V roku 2009 chystáme turné a bude aj v Prešove. Ten mám rád (úsmev).

Ako vlastne vznikol názov KOMAJOTA?

Večer pred súťažou US Talent Night sme museli mať názov, tak nám Komajota ostala v uchu. Stano Čorej prišiel s nápadom spraviť projekt bez gitary. Od začiatku do tejto kapely investoval množstvo energie, vzniklo to akosi spontánne.

Aký je súčasný stav kapely?

Od decembra hráme štyria, lebo máme externého hosťa, klaviristu. Teraz koncertujeme a o rok vyjde tretí album.

Vytriedil sa okruh tvojich priateľov?

Nie som extrovert, nehľadám mediálnych kamarátov. Mám ich veľa z kapely a okolia. Vďaka kapele vznikli aj nové, príjemné priateľstvá, ale snažím sa udržať si okruh blízkych priateľov. Do školy chodím rád najmä kvôli spolužiakom.

Vraví sa, že peniaze menia charakter ľudí...

Keď sú, je to dobré, ak nie sú, je to normálne. Nemám čas na to, aby ma menili. A manželka ma zachraňuje od všetkých peňazí (úsmev).

Takže Komajota je hlavný zdroj príjmu.

Z konička sa stalo m a

učiteľov mi niečo dalo, no veľa tiež zlyhalo...

Za rozhovor ďakuje Bc. Zdenka Juhošová.

konisko, ktoré aj živí. Výhoda je, že to človeka aj baví. Nevýhoda je nestabilitnosť. Sú obdobia, keď hráme dvadsať koncertov za mesiac a obdobia sucha, keď sa – napríklad – celý mesiac nehrá. Nedá sa to predpokladať, je to nevyspytateľné. Kritiku beriem veľmi osobne, dotýka sa ma to, lebo je za tým moje vnútro. Niekedy ma mrzí obmedzenosť poslucháča: *Love it, or leave it*. Ak sa niekomu niečo nepáči, ma kvantum ďalších možností, volá sa to sloboda výberu. Konštruktívnu kritiku si ale vypočujem veľmi rád.

Študentky našej fakulty ťa počúvajú. Čo im chceš povedať?

Možno budete učiť naše deti! Aj vy ste nimi boli. Želám Vám veľa trpezlivosti. Byť učiteľom je pekné a ťažké zároveň. Veľa

ARTUŠOVI

Veľmi

MARTIN

Druhý najlepší futbalový rozhodca na svete, poslanec NR SR, podnikateľ a riaditeľ medzinárodného úseku v ukrajinskom klube Šachtor Doneck, otec dvoch detí – to je len malá vizitka jedného veľkého muža – absolventa UPJŠ v Prešove. Tento kreatívny a pokorný typ muža, ktorý pre kariéru i rodinu urobí všetko, dostal svojho času za prvý odpískaný zápas 40 korún a hoci nie je Casanova, dodnes považuje Slovenky za najkrajšie ženy... No skúste sa s ĽUBOŠOM MICHELOM po takejto vizitke nerozprávať...

Čím ste chceli niekedy byť? A keby ste sa mohli ešte raz narodiť, akým smerom by šli vaše kroky?

Narodil som sa v dobe, keď bol ešte komunizmus a vždy, keď sa niečo nové objavilo, tak chlapci pri tom chceli byť. V mojej mladosti sme mali kozmonauta – Remeka – a každý zdravý chlapec chcel byť práve ním. Ale, samozrejme, aj tie bežné chlapčenské povolania – policajt a hasič – nás veľmi zaujímali.

Ste spokojný so svojim rozhodnutím – byť rozhodcom?

Nerád sa v živote pozerám dozadu, rád sa pozerám dopredu. Keby som bol vedel, že raz budem futbalový rozhodca alebo futbalista, tak by som sa chcel narodiť v Anglicku. Futbal je pre nich náboženstvom a zažil som tam veľa krásnych chvíľ – atmosféra tam je neopísateľná. Pre futbal by som sa určite chcel narodiť

v Anglicku; nie pre počasia a kvôli ženám, veď Slovenky sú oveľa krajšie (úsmev).

Čo ovplyvnilo vaše rozhodnutie ísť študovať na Pedagogickú fakultu?

Pochádzam z učiteľskej rodiny. Moja mama je učiteľka v materskej škole a otec telocvikár. Pedagogické a občianske problémy boli dennodenne doma na tanieri. Už keď som prišiel do prvého ročníka na gymnázium, moje rozhodnutie študovať telovýchovu a šport sa nezmenilo. Som trochu lokálpatriot, takže som ostal v Prešove. Neľutujem, lebo škola mi dala veľa a som rád, že som ju ukončil.

Ako si spomínate na vysokoškolské časy?

Veľmi dobre. Manželka študovala so mnou a najväčšiu srandu som zažil, keď som ju šiel pozrieť do Volgogradu na dva týždne. Bolo to v novembri 1989, keď som sa z Volgogradu vrátil. V noci som došiel na izbu (mal som dvoch spolubývajúcich)

a zobudil som ich o druhého ráno, pretože som potreboval vedieť, aký je na zajtra program. A oni mi vrajvia: „Všetko je OK, môžeš pokojne spať, lebo zajtra štrajkujeme...“

V socialistickom zriadení sa pre mňa ako študenta telesnej výchovy slovo štrajk nepripúšťalo. Myslel som si, že sú opití, po žúr-

Foto internet

ke a robia si srandu. Ráno som vstal skôr, kým ešte všetci spali. A napokon som sa v aule, kde bolo tristo študentov a krajský tajomník strany, sám začlenil do tohto hnutia.

Zásadový štyridsiatnik s veľkým srdcom...

Takže ste rád, že to prišlo?

Je dobré, že v roku 1989 prišlo to, čo prišlo. V roku 1990 sme šli ako študenti do Anglicka. Dostali sme šancu vidieť svet, na tejto vlne som sa zviezol a vďaka tomu som sa mohol stať aj medzinárodným rozhodcom. Vďaka za to, že bol telocvikársky štrajk (smiech).

K akému typu študentov, pán Michel, ste patrili Vy?

Bol som, myslím si, zodpovedný študent. Prvý rok som sa na výšku nedostal, aj keď som všetky prijímacie disciplíny zvládol a pol roka odrel aj v telocvični. Ako osemnásťročný chlapec som pochopil, že nie všetko v živote je ružové. A možno to bola dobrá chlapecká škola, že nie

ĽUBOŠ MICHEL

všetko, čo človek dokáže, sa aj počíta. Pochopil som, že v živote treba mať aj ostré lakty a treba sa ním prebijať. A práve preto, že prvý rok som nebol prijatý, druhý som bral veľmi vážne. Dokonca som patril k tým lepším študentom a dostal som ponuku urobiť dva ročníky za jeden školský rok.

A prijali ste ju?

Študoval som súčasne so svojou manželkou, takže som ju nechcel predbehnúť. Teda túto lukratívnu ponuku som neprijal. Nakoniec som aj tak skončil skôr, lebo sa mi narodil syn Tomáš (úsmev).

Mali ste aj svojich obľúbených učiteľov, na ktorých si spomínate?

Áno, anatómiu ma učila Brtková. Najsvetlejšou spomienkou je Martin Gregor, ktorý ma učil históriu telesnej kultúry. Pre mňa ako študenta v ťažkej dobe komunizmu bolo malým šokom, keď som k nemu prišiel na skúšku. Na seminároch som s ním totiž stále komunikoval práve ja, lebo šport bol pre mňa zároveň aj spôsobom života. A na skúške mi tento človek povedal: „Ty si svoje vedomosti ukázal počas polroka.“ Vzápätí mi zapísal známku. Nevedel som, či žartuje, no naozaj nežartoval. Vážil som si ho, lebo aj napriek ťažkej dobe dokázal urobiť toto učiteľské gesto. Dokážu to len veľkí ľudia, ktorí sa vedia nad veci povzniesť. Aj preto si ho dodnes vážim. Krematórium na jeho pohrebe bolo plné ľudí, lebo keď odchádzajú vzácní a dobrí ľudia – a zvlášť v takom mladom veku, tak sa s nimi vždy pride rozlúčiť veľa ľudí...

Čomu ste sa venovali popri štúdiu na VŠ?

Začal som písať ako devätnásťročný. Do školy som si balil vždy dva vaky – jeden roz-

hodcovský a druhý študentský. Pískal som v okolí Prešova a zároveň som chodil s manželkou, takže čas som si delil na futbal a manželku (smiech).

A kedy ste sa zaľúbili prvýkrát? Spomínate si na svoj prvý bozk?

Určite áno. Bolo to niekedy v ôsmom ročníku ZŠ. Klasická prvá láska, dlhé prechádzky, chodenie ruka v ruke... Neviem, či došlo aj k bozku, lebo to bola krátka prázdninová láska: spoločné bicyklovanie a utajovanie sa – lebo spoluhráči si zvykli utahovať. Dodnes si to dievča pamätám a vidam ho raz za desať rokov (úsmev).

Takže ste sa videli štyrikrát (úsmev). Patrili ste ako vysokoškôľák k tým od-

vážlivcom, ktorí ženy dobýjali, alebo ste sa nimi nechali skôr zbalit?

Ani jedno, ani druhé. Nie som nijaký typ Casanovu, no skôr, keď nad tým tak rozmýšľam, ma moja manželka zbalila na diskotéke (úsmev). Celú výšku sme ťahali spolu... od osemnástky, takže som nebol ten, čo vysedával v baroch a hľadal si krátkodobé známosti.

Ako vnímate ženy vo futbale? Nie sú emancipovanejšie?

Je dobré, že máme aj rozhodkyne, ale musia si vedieť podeliť čas na rodinu a kariéru. Myslím, že do tridsiatky by mali kariéru stihnúť, a potom sa venovať svojej rodine.

Prečo ste skončili s rozhodovaním?

Nechávam priestor aj iným. Za pätnásť rokov som ukázal, že som dobrý rozhodca a teraz skúsím byť aj dobrý tréner. Pri futbale ostávam, lebo ho mám rád.

A ktorého futbalistu, trénera a rozhodcu doteraz uznávate najviac?

Z hráčov uznávam Kaká – hrá za Miláno, z rozhodcov Colinu – je to správny chlap a ako tréner sa mi pozdáva Alex Ferguson – kouč Manchesteru United...

Za rozhovor ďakuje Bc. Zdenka Juhošová.

Kto je tento človek? IGOR LIBA bol jedným z najvšestrannejších hokejistov 80-tych rokov a svojho času i hráčom svetovej špičky. V súčasnosti je tento dobre stavaný päťdesiatnik so zmyslom pre humor otcom dvoch detí a jeho srdce je ako to Sládkovičovo rozpolené na dve časti – jedna bije pre rodinu, druhá pre hokej. Možno práve z toho dôvodu ho ešte stále nájdete ako asistenta trénera juniorov I. ligy v Prešove...

Zaspomínajte si na svoje detstvo... Aké dieťa ste boli?

V tej dobe sme sa hrávali od rána do večera na ulici. Mali sme to šťastie, že neboli počítače, mobily, televízia len sem-tam v rodine. Všetka mládež trávila svoj voľný čas spoločne. Dnešnej to chýba, je iná doba, iný svet. Preto nie je čo zazlievať.

Ako desaťročný ste začali hrať hokej. Kedy sa zrodila myšlienka byť hokejistom?

Niekedy trvala zima 3 – 4 mesiace. Na ulici sme si vtedy spravili ľad a keď vtedy išlo hoci jedno auto za deň, aj tak muselo ísť dookola... Tam sú moje prvé hokejové začiatky (úsmev).

Aká bola cesta do sveta, cesta za kariérou?

Cesta viedla z ulice do prípravných, základných hokejových tried v Prešove. Július Šitár bol zakladateľom hokejových tried. Najprv som hral za žiakov, dorast a juniorov – vtedy boli ešte česko-slovenské výbery.

Na majstrovstvách Európy do 18 rokov si ma všimli tréneri. Košice mali o mňa záujem,

ale podmienka bola postúpiť v SNHL. Myslím, že vtedy sa začala moja kariéra u seniorov.

Máte nejaký zaujímavý zážitok?

Asi keď som prvýkrát letel lietadlom na turnaj. Videl som strašne veľa gombíkov, a tak som jeden stlačil. Prišla ku mne letuška: „Please?“ spýtala sa. V tej chvíli mi došlo, že so slovenčinou ďaleko nezájdem a jazyk neovládam žiaden. S vypleštenými očami som teda vyslovil medzinárodné: „Džús.“ A priniesla mi ho (smiech).

Aký to bol pocit, keď sa na majstrovstvách díval na Vás celý svet?

Niečo neopísateľné. Ale na ľade som to ani nevnímaval. Tréningy boli drina. Moji rovesníci a kamaráti sa vtedy sa hrali a ja som makal. Ale som typ výhercu, a preto som aj takýto hokej vždy hral. Dnes to športovcom akosi chýba. Zrejme je to tým, že za mojich čias to bola doba skutočného pretekania sa. Talent nie je všetko. Treba ho rozvíjať, lebo ak sa zanedbá, zanikne.

Romantik, ktorý nepozná škaredú ženu

Čo pre Vás znamenal hokej v minulosti a čo dnes?

Hokej je môj život. Či ako hráča, alebo trénera... a až do dôchodku. V škole som hral rôzne športy – dokonca aj futbal, ale hokej ma oslovil najviac.

Viete porovnať kvalitu ho-

keja v zámorí a tu na Slovensku? Kam by ste zaradili náš slovenský hokej?

V NHL sú tí najlepšie hráči. To sa s nami nedá porovnávať. Ale pri takom malom výbere chlapcov – klobúk dole. Berieme hrať všetko, čo má hlavu aj ruky. Podpora v slovenskom športe je slabá a cítiť chýbajúce financie. Je zázrak, že to vôbec ide...

IGOR LIBA

Akým obdobím pre Vás bolo tréningovanie bardejovského A-čka a košických juniorov?

Juniori sú najhorší vek, takže sa s nimi ťažko pracuje. Majú starosti, len po kočkách pozerajú a chodia na pivo. So seniormi sa mi pracovalo lepšie, je to iná práca. Ale trénerský chlebič je nevyspytateľný.

Ako vidíte Vaše ďalšie pôsobenie v spojení s Prešovom? Ako dlho budete asistent, prípadne tréner?

Do konca sezóny som asistent a možno v Prešove ostanem. Plány sú vrátiť Prešovu extraligu do dvoch rokov. Uvidíme!

Kedy ste boli prvýkrát zaľubený?

Hm... to bolo také detské. Na ulici, keď sme hrali hokej, futbal. Boli bozky... aj iné, ale všetko

v rámci detskej hry (úsmev).

Sme fakultou mnohých dievčat. Preto by som rada vedela, čím si Vás vie žena získať? Čo si vlastne na ženách všímate ako prvý?

Žena musí mať všetko – aj rici, aj cici – taká erdek baba. S manželkou sme mali rovnaký postoj a pohľad na svet (úsmev).

Čím vás vie žena odradiť?

Neviem... každá žena má v sebe niečo pekné. Ženu ani kyticou neudrieš.

Vedeli by ste porovnať ženy pred dvadsiatimi rokmi a tie dnešné?

Pred dvadsiatimi rokmi boli ženy ťažko dostupné. Je to dobrou. Nebolo toľko filmov, televízie a mládež bola pod kontrolou. Dnes je to prehnané.

Ako by ste sa typologicky charakterizovali? Ste „balič“ alebo „balený“?

Radšej som dobýjal ja. Čím to bolo dlhšie, tým to bolo krajšie a romantickejšie. Dnes romantika ustúpila, vytráca sa.

Keď ste boli hráčom NHL, točili sa okolo Vás dievčatá?

To už som bol ustálený, lebo som mal blízko ku tridsiatke. Preferoval som staršie ženy – múdrejšie, rozvážnejšie, nie pojašené.

Učili ste fanúšičky aj korčuľovať?

Áno, na verejnom korčuľovaní. Chytil za ručičky a viedol ich. To boli krásne zlaté detské časy... (úsmev)

Pokračuje Váš syn v otcových šľapajach?

Syn nemá povahu na hokej. Nepodal sa na otca, čo ma aj trochu mrzí, no deti si nevyberáme (úsmev). Ale dcéra hrá basketbal a syn študuje.

Teraz máte možnosť osloviť odkazom mnoho dievčat našej fakulty. Čo im teda odkážete?

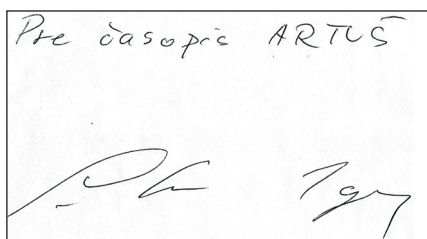
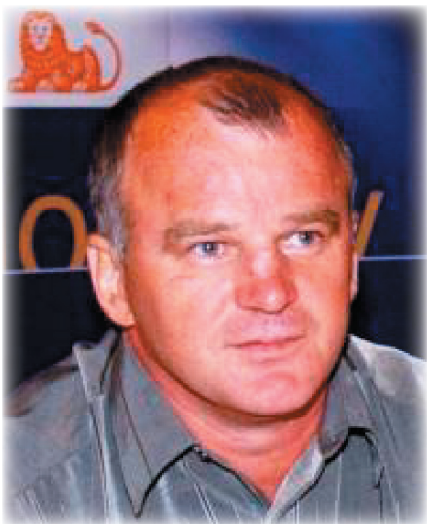
Ťažko radiť, lebo zrejme už všetko vedia. Od lásky, sexu, školy či diskoték... všet-

ko ovládajú. Želám im teda, nech len krásnejú a viac si vychutnávajú romantiku s chlapcom. A, dievčatá, nepodceňujte štúdium!

Za rozhovor ďakuje
Bc. Zdenka Juhošová.

„Vychutnávajú si romantiku s chlapcom.“

Foto album Igora Libu + internet

The Flying Dude (Lietajúci Fín)

60

POZNÁVACIE ZNAMENIE

Na otázku o pôvode: „Are you Finnish?“ odpovedá záhadne: „No, I am still working...“

Od začiatku bol tento zahraničný študent zvláštny. Pripojil sa ku skupinke nič netušiacich študentov z Portugalska, Turecka a Rumunska, ktorí sa u nás odhodlali zapojiť do intenzívneho kurzu slovenského jazyka, známeho skôr pod skratkou EILC (Erasmus Intensive Language Course).

Jeho zjav divného Janka však nespočíval v jeho úsmeve a ani v jeho divo žijúcej angličtine, ktorej rozumel len on sám... Bolo to ukryté v niečom, o čom by zainteresovane mohla poskytnúť informácie Len – Tá – Ktorá – Spadla – Z – Oblakov, tzv. Majka z Gurunu.

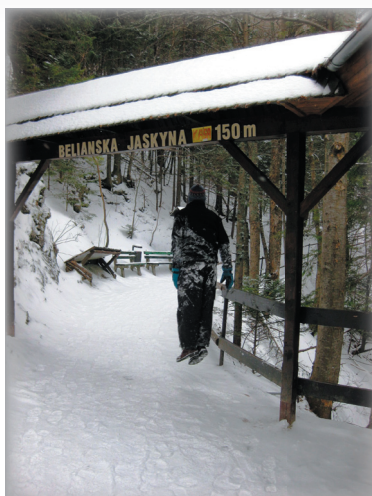
Nebudeme vás už napínať, pretože napínanie vždy končí len jedným výsledkom, ktorý na našich bulvárnych stránkach nemienime rozmazávať...

Pustíme to teda vonku (tú správu)! Na Slovensko sa dostal Ten – Koho – Netreba – Menovať: tentoraz však nejde o Voldemorta a ani o Bludného Holanďana, ale o Lietajúceho Fína, medzi mafiou známeho pod prezývkou Flyingový Dude.

Ponúkame vám ostentatívny (len v črepoch polepený) exkluzívny príbeh jeho podivuhodnej návštevy na Slovensku...

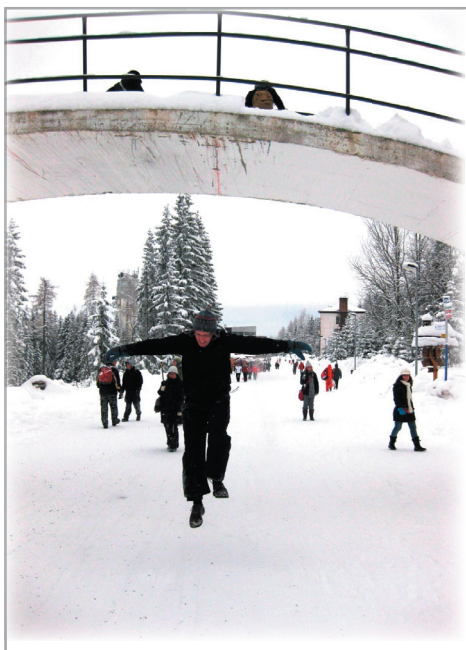
1

Pod rúškom spoznávania krajiny sa o niekoľko hodín objavil neďaleko Belianskej jaskyne vo Vysokých Tatrách. Fotku nám do redakcie poslal vydeseňý občan Poľskej republiky Tadeusz Kosciuszko s upozornením na obálke „Oczivisce!“

3

Flyingový Dude sa so skupinkou EILC študentov po prvýkrát objavil v okolí Staroľubovnianskeho hradu – vraj, aby sa oboznámil s našou kultúrou. Všetci mu to zhltili aj s navijakom...

Aj obec Štrbské Pleso má s Dudom svoju skúsenosť. Vypovedá o tom tento amatersky záber Fiodora Chabibulina – posledného ruského návštevníka v Tatrách.

2

Unikátny záber zo súkromia Flyingového Duda nám z mobilného telefónu poslal anonym Ivan Koláček vystupujúci ako agent provokatér, t. č. v utajení.

4

Tajný úkryt Duda sa do-
dnes nepodarilo odhaliť,
ale polovicu tváre jeho spojky sa
podarilo zachytiť. Záber sme pre
bezpečnosť spoluobčanov zaslali aj
do centra slovenskej informačnej
služby (ŠIS-ky). Pre úplnosť treba
dodať, že inkriminovaný záber cez
zamrežované okno vyhotovil ob-
čan podtatranskej obce Gerlachov
– Vojtech K.

5

6 Tejto uni-
kátnej fotke
vraj predchádzal
ženský výkrik
z nočnej ulice, na
ktorý Flyingový
Duda zareagoval
neprehliadnuteľ-
ným spôsobom,
čím vyrazil dych
(nielen) statoč-
nému podtatran-
skému občanovi.

Šokujúce! Flyin-
gového Duda za-
chytil Roman T.
(študent Fakulty športu PU) ako sa 8
špacíruje poblíž jeho domovskej fa-
kulty!

9 Vydesená Martina H. (študentka Pedagogickej fakulty
PU) nám pred uzávierkou čísla poslala na náš oficiálny
email artus@unipo.sk túto fotografiu... Všetci sa teraz pýta-
jú: Čo natoľko zaujalo záhadného Duda? Naozaj iba umenie?

Nejde náhodou o spravodaj-
skú hru? Vystrašení štu-
denti nás oprávnenne zahltili
stovkami vydesených eseme-
siiek a odkazov. Ako ukážku
vyberáme autorizovaný od-
kaz druháčky Aleny B.:

„Milá redakcia! Úvodom môj-
ho odkazu Vás chcem srdečne
pozdraviť a záverom vyjadriť
svoje zdesenie nad pohybom
Flyingového Duda v priesto-
roch mojej fakulty...

A to akože myslíte, že tu už
nikto nič negarantuje?!“

(Ďakujeme Alenke aj za
túto reakciu. Postúpime ju
s kompletným znením vede-
niu PF.)

Všetci sa teda kompetentných
otvorene pýtame:

Aké záruky máme, že zahranič-
ný študent, v podsvetí známy
ako Flyingový Duda, nezasiah-
ne aj proti nám?! Kto nám zaru-
čí, že to, čo číta, nie sú zoznamy
študentov jednotlivých ročníkov
aj s osobnými informáciami o ich
nejasnom zdravotnom, materiál-
nom či vedomostnom stave?!

10

ARKS 45

RECEPTOÁR

Schwäbische Spezialitäten

Milí priatelia, kulinárski experti a hedonisti,

v tomto špeciálnom artušovskom vydaní som sa rozhodla s vami podeliť o jeden nevšedný gastronomický zážitok. Ocitnúť sa v inom kraji znamená vždy dobrú príležitosť na spoznanie iných mravov, a teda aj tých, ktoré sa spájajú so stravovaním. Keďže človek má 5 základných zmyslových senzorov (zrak, sluch, hmat, čuch a chuť), domnievam sa, že na uchovanie čo možno najvernejších a najplastickejších spomienok treba zapojiť čo najväčší počet z nich (najlepšie všetky). Povedala by som, že je priam nevyhnutné spoznávať krajinu aj prostredníctvom chuťových buniek, pretože to môže byť veľmi intenzívny a nezabudnuteľný zážitok.

Približne takto sme s kolegynou uvažovali, keď sme sa po silných vizuálnych a auditívnych zážitkoch v nádhernom meste oblasti Baden-Württembergu rozhodli spečatiť ich aj nejakým zážitkom z kategórie Echter Geschmack. Po kratšom hľadaní a vylúčení exkluzívnych podnikov (ako správne turistky sme mali aj zopár tašiek – igelitiek so suvenírmi, ktoré by sa tam dosť nápadne

vynímali) a pohrdajúcim odmietnutím talianskej reštaurácie (veď pizzu a cestoviny si možno objednať kdekoľvek) sme vošli do útulnej krčmičky pozývajúcej návštevníkov na Schwäbische Spezialitäten. Keďže die Speisekarte bola iba v nemčine, chvíľu sme lúštili tajomné názvy jedál, kým sme sa pre osudné špeciality rozhodli. Zo strategických dôvodov sme si vybrali každá iné jedlo, aby náš chuťový vnem bol aspoň dvojnásobný a aby sme sa nedotkli domorodcov (hrdých na svoj pôvod, jazyk a určite aj kuchyňu), rozhodli sme sa nevypytovať v angličtine. Po krátkom čakaní a vdychovaní podvečernej atmosféry malebného mesta na rieke Neckar nám miestny Schwäbian kuchár, čašník a majiteľ podniku v jednej osobe s priateľským

Guten Appetit, meine Damen! položil na stôl tanieri a my sme sa mohli pustiť do gastronomického dobrodružstva. Na opekaných zemiakoch a kapuste nebolo nič špeciálne, no zauzľovať sa to začalo po ochutnaní prvých bizarných objektov zaliatych tmavou omáčkou. Neveriacky sme prežúvali prvé sústa, pomaly prijímajúc fakt, že sme si obe objednali vnútornosti, a netrvalo dlho, kým sme ich identifikovali definitívne a nezvratne. S charakteristickým pachom na nás z tanierov číhali ľadvinky a gánili držky. Dvojnásobné zúfalstvo (po zjedení opečených zemiakov a kapusty nebolo čo si s čím vymeniť) sa premenilo na poznanie, že aj náš zmysel pre spoznávanie iných mravov môže mať svoje limity. Zvyšok nášho posedenia v tóni švábskej krčmičky sa niesol v duchu úmorného hľadania adekvátnej výhovorky, prečo sú naše tanieri stále takmer plné.

Takže, milí gastronomickí experimentátori, ak uvidíte niekde v jedálnom lístku napísané:

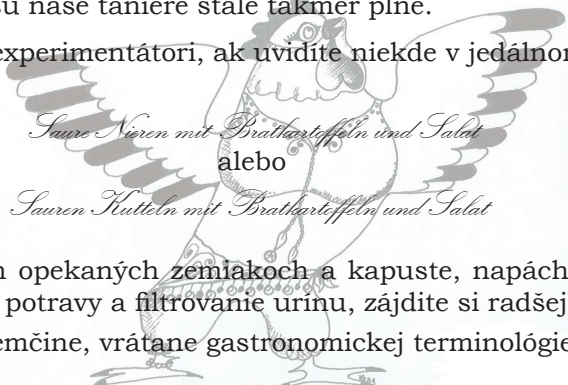

Foto internet

a nechcete zostať iba pri tých opekaných zemiakoch a kapuste, napáchnutých omamnou vôňou orgánov určených na trávenie potravy a filtrovanie urínu, zájdite si radšej na kebab alebo pizzu.

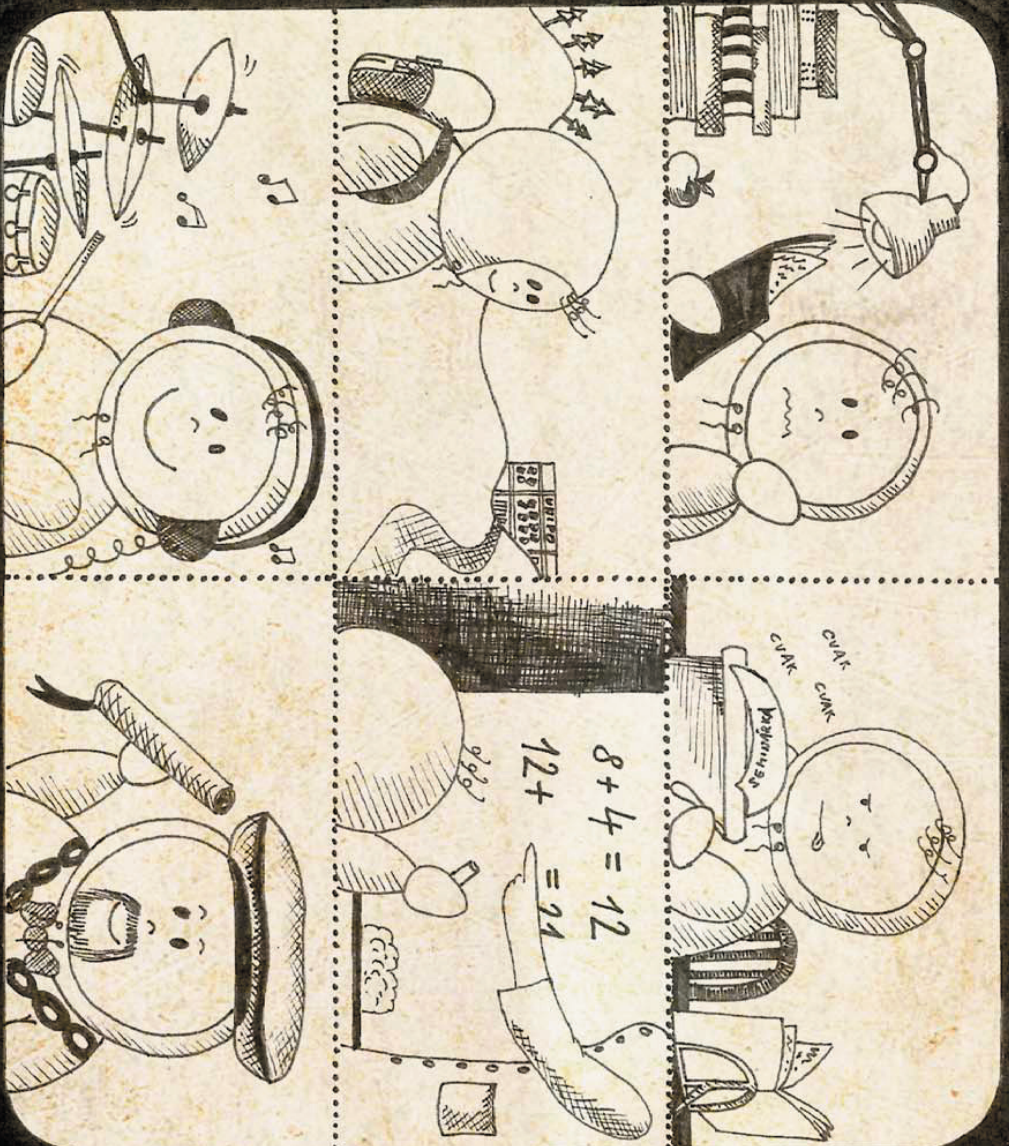
(Alebo sa zdokonaľujte v nemčine, vrátane gastronomickej terminológie.)

(ma)

1. Anka Derevaníková, 2. Klaudika Košalová, 3. Martinko Dzurilla, 4. Božka Balcárová, 5. Miško Tokár, 6. Ľudka Liptáková, 7. Tanička Bilančíková, 8. Ľudka Belášová, 9. Radko Rusňák, 10. Renátka Bernátová, 11. Nikoľka Izdenczyová, 12. Monička Miňová, 13. Anička Portíková, 14. Veronika Zeľová, 15. Tanička Dubayová, 16. Alenka Sedláková, 17. Monička Krajčovičová, 18. Katka Burgrová, 19. Marika Krosnerová, 20. Tanička Čekanová, 21. Marečko Mokriš, 22. Milanko Portik, 23. Janko Kancir, 24. Ľubka Sičáková, 25. Jožko Jackanič, 26. Meďka Schneiderová, 27. Ľubko Šimčík, 28. Jarka Žolnová, 29. Mirka Lapšanská, 30. Alenka Prídavková, 31. Martinko Klimovič, 32. Danko Šimčík, 33. Bibka Hlebová, 34. Katka Vužňáková, 35. Ivetka Scholtzová, 36. Vladko Fedorko, 37. Zuzka Stanislavová, 38. Janko Hučík, 39. Alicka Petrasová, 40. Lucka Hrebeňárová, 41. Ivetka Šebeňová, 42. Editka Šimčíková, 43. Heďka Kochová.

ARCI IN THE PAST

ISBN 978-80-8068-959-9
EAN 9788080689599

T
E
S
L
A

60

VEEA